
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Daruszentmiklós Község Önkormányzata

Daruszentmiklós, 2013. június 24.

Érvényes: 2013. július 1 – 2018. december 31-ig.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	46
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	53
A beavatkozások megvalósítói.....	54
Jövőképünk.....	55
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	56
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
3. Megvalósítás.....	74
A megvalósítás előkészítése	74
A megvalósítás folyamata.....	74
Monitoring és visszacsatolás.....	75
Nyilvánosság	75
Érvényesülés, módosítás.....	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	78

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Daruszentmiklós Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

DARUSZENTMIKLÓS történelmi múltjának bemutatása, jellemzői

Daruszentmiklós egykori halmazfaluból kialakított, több utcás, szalagtelkes település Fejér megye délkeleti részén.

Főleg a község határ keleti és délkeleti részét borítja összefüggő futóhomok-takaró, változatos homokformákkal. Ez a magyarázata annak, hogy a község területén folyóvízi homokkal, futóhomokkal, lösszel és homokos lösszel fedett területek váltakoznak egymással pásztásan.

A község és környéke a Mezőföld meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt forró nyarú területei közé tartozik. Fejér megye szűkös csapadékú területei közé tartozik. A kevés csapadék, a meleg, forró nyár és a könnyen kiszáradó homokfelszín miatt vízháztartása erősen veszteséges.

A KUNOK SZÁLLÁSTERÜLETE

A település létrejöttére írásos adatokkal nem rendelkezünk.

A megye déli részén sűrű késővaskori települések egyikéhez tartozik, ahol későbbi avar sírok is voltak: a község határa, amely az egész avarkorban lakott volt, az avar kori lelőhelyek egyik legjelentősebb területe Fejér megyében. Az M6-os autópálya építését megelőző régészeti feltárások során számos avar kori lelet került elő.

A község észak-nyugati határán fekvő Mezőfalva-Ménescsatorna területén ismerjük az avarkor egyik legjelentősebb temetőjét, amelyet az első régészeti feltárások idején Előszállás-Bajcsihegyen tartottak számon, melyet a IX. századig használtak. Az 1000-nál is több sírból 269-et sikerült feltárni. A sírleletek cserépedényeit a fazekasmunkák változatossága jellemzi.

Kisszentmiklóst az írások a XVI. században még lakott helységként említik, a 15 éves háború idején elpusztult. A XVII. században rácok lakták, a török alóli felszabadulás idején ezek innen elköltöztek. 1762-ben németek és magyarok telepedtek itt le.

AZ URADALMI GAZDÁLKODÁS KIÉPÍTÉSE

A település 1659-ben a cisztercita apátság kezére került (a rend 1945-ig birtokos itt). Ekkor még virágzó "három rác falu" volt ezen a területen: Előszállás Venyim és Karácsony szállás.

Az előszállási major közelében (a mai Ménescsatornában) a XVII. század folyamán szőlőskertek voltak. Modern mezőgazdasági nagyüzemet alakítottak ki.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A II. József-féle népösszeírás szerint a puszták tényleges népessége 425 fő volt. A lakosok társadalmi megoszlásában döntő a zsellérelém. Iparos, kereskedő, jobbágy a pusztán nincs.

A TŐKÉS GAZDASÁG KIÉPÍTÉSE ÉS FEJLŐDÉSE

A falvak a törökellenes felszabadító háborúk idején elpusztultak, délszláv lakosai a keresztény seregek elől elmenekültek. Egy 1685. évi kamarai összeírás pusztahelynek minősítette, ahol "nem olyan régen még népes falu volt."

1850 után megsokasodtak a kisbérleők, akiknek egy része a pusztán maradt, és állandó lakossá vált.

1823-ban megszüntették a direktori funkciót, ezután ismét szerzetes jószágkormányzók álltak az uradalom élén.

A MEZŐGAZDASÁGI NAGYÜZEM FEJLŐDÉSE 1848-1914

A XIX. sz. ötvenes-hatvanas éveiben, mintegy 1400 kataszteri hold földet osztottak ki Előszállás körül szőlőtelepítési célokra. Ezeken a területeken jöttek létre a "hegyek" (Bíbichegy, Daruhegy, Akóhegy).

A szabad kisemberek fő jövedelmét a szőlőtermelés és borkészítés adta, bort a móri borkereskedők vásárolták fel és móri borként szállították Svájcba.

Az 1849. év súlyos tragédia, mely a magyart érte: lehetővé tette az önkényuralomnak, hogy az 1848-as törvényeket hatályon kívül helyezze.

A zirci apátság elérkezettnek látta az időt, hogy felszámolja a kis településeket és birtokába vegye a tulajdonának tekintett területet.

1896-ban készült el a Pusztaszabolcs-Paks-i "vicinális", azaz szárnyvasútvonal, amely létesítésénél nem a települések érdekei, hanem a puszták elhelyezkedése volt az irányadó. Így azután a lakótelepektől majdnem kivétel nélkül messze vezet.

1897. július 1-jén Fejér megye déli uradalmaiban és nagygazdaságaiban aratósztrájk tört ki, amelynek egyik központja Daruhegyen volt.

Sikerült megnyerniük az aratógazdákat, egész csapatokat állítottak nézeteik mellé. Az uradalom vezetősége hatósági szigort alkalmazott: Vörös Istvánt és még 56 daruhegyi lakost kártérítésre köteleztek, elrettentésül, a csendőrök megjelenése a pusztában általános rémületet keltett.

A feudális nagybirtokrendszer gondoskodott arról, hogy vidékünkön ipari üzemek, amelyek munkát adhattak volna, ne létesüljenek, mert így tudták biztosítani az olcsó munkaerőt.

Az 1924-es földreform folytán a terület lakói nemcsak szántóterülethez, hanem legeltetési területhez is jutottak. Öreghegy gazdáinak "a Telek", a daruhegyi gazdáknak pedig a "Molnárkert" jutott legelőnek.

1930-ban hat pusztán kizárólag cselédek vagy mezőgazdasági napszámosok éltek. Egyes puszták neve a lakosok származási helyére (Kisszent-miklós = lakóinak zöme sárszentmiklósi), társadalmi, anyagi helyzetére utal (Bánompuszták: akik már megszerezték a földet "jaj, de bánom" sóhajtottak föl, Aligvárom-puszták: a földosztásnál az emberek "alig várom, hogy ránk kerüljön a sor" mondogatták egymásnak).

Kisszentmiklóson 1920-ban 334 lakos élt.

A Bánom-, az Aligvárompusztai lakosok legeltetési társulatai az egyetlen gazdasági szervezet, amely ezen időpontig e pusztákon létrejött.

OKTATÁS-NEVELÉS

Az első népiskolát az uradalom szervezte meg, amelyet Kántoriskolának neveztek. Ebben az oktatást 1875-ben kezdték meg, és a tanítást a mindenkori kántortanító végezte. Az uradalom csak a cselédek fiait engedte iskolába járni. Később havi két forint, majd ennek megfelelő összegű korona lefizetése ellenében néhány gazdafiúnak adtak lehetőséget iskolába járni. Az uradalom a cselédgyerekek iskolájának megszervezése után sokáig nem tett lépést arra, hogy az aratómunkások, a szegődményesek és egyéb uradalmi jogviszonyon kívül állók fiai számára is biztosítsa az oktatást.

A lakosság független, felvilágosodott tagjai éveken átjárták a hatóságokat, kilincseltek, hogy gyermekeik iskolát kapjanak. Végül évek múlva, 1913-ban felépült (Öreghegyen) Daruhegyen egy tantermes állami elemi iskola. A megnyitó napján a daruhegyi iskolába 71 gyermek iratkozott be, amelynek első tanítója Székely Béla lett.

Az eddig vázolt iskoláztatási viszonyok eredménye volt az az elszomorító tény, hogy az 1920-as népszámláláskor a lakosság mintegy fele írástudatlan, vagyis analfabéta volt. 1930-ban Daruhegyen már tarthatatlan volt a helyzet a túlszűfolt állami iskolában és ekkor egy második tantermet építettek.

A daruhegyi és dánieltelepi iskolaépületek mellett Kisszentmiklóson is működött egy tanterem az 1980-as évek végéig, ahol nyolc osztályos általános iskolai oktatás folyt.

1811-től 1919-ig - eltekintve az állatorvosok, gazdatisztek és pedagógusok gyermekeitől - nem emelkedett ki szellemiekben csak egyetlen egy ember: Röck Szilárd. Ügyvédi gyakorlatot folytatott 1820-tól, és a nagybirtokosok jogtanácsosaként működött. Életében nagy vagyont halmozott fel, melyet halálakor (1888) oktatási, nevelési, szociális és tudományos intézményekre hagyott.

1919-től 1945-ig két gyermek tanult: mindkettő tanító lett. Tehát másfél évszázad alatt csak három ember cserélte fel a kapát az írószerszámmal.

Óvodáztatás: a jelenlegi daruhegyi óvoda az 1900-as évek elején épült, népiskolaként működött. Jelenlegi formáját 1980-ban nyerte el, hozzáépítéssel alakították ki a csoportszobákat, a kiszolgáló helyiségeket és a főzőkonyhát. 1981. január 1-től kapott működési engedélyt két összevont csoportra. Jelenleg is így működik.

KÖZIGAZGATÁS-EGÉSZSÉGÜGY

A helyi közigazgatás igen nagy területet fogott egybe és 1860-ban Hercegfalva a következő lakott településeket fogta össze: Hercegfalva, Előszállás, Kelemenhalom, Nagymarásnyszállás, Kiskarácsonyszállás, Nagyvenyim, Kisvenyim, Györgyszállás, Mélykút, Kokasd, Bernátkút, Újbaracs, Ménesmajor, Róbertvölgy, Alsósismánd, Felsősismánd. Közigazgatásilag Fejér vármegye csákvári járásába tartozik és a közigazgatási terület népessége 4.926 fő.

A községi szervezetre 1872-től van adat, amikor is Baracs községhez tartozónak tünteti fel Kisszentmiklós települést, amelyek Kisapostag községgel együtt körjegyzőséget alkotnak.

Az uradalom saját orvosokkal rendelkezett, két szülésznő volt alkalmazásban, akik a szüléseket eléggé nehézkesen látták el.

A pusztában eléggé gyorsított ütemben szaporodott a lakosság. Három településcsoportról tesznek említést, korabeli feljegyzések, a harmadik településcsoport Előszállás körül alakult ki: Daruszőlőhegy, Előszállás, Ménesmajor és Gulyamajor pusztákkal. Ebben a településcsoportban a születések évi száma 116 volt. A századfordulón kapott a térség egy szakképzett bábát: Nagy Istvánné hatásköre az egész 8 km átmérőjű, igen szétszórt településű falura terjedt ki.

A húszas években kapott egy halottkémet: Farkas Mihály parasztembert küldték egy két napos halottkémi tanfolyamra.

A helyi hatalmi elit a község, a puszták leggazdagabb embereiből tevődött össze, akiknek a politika irányításában kulcsszerep jutott, elsősorban az uradalom képviselői, a sismándi birtokosok, a gazdatisztek, a jegyző, a lelkészek.

1914-1919

1914. nyara Magyarország tragikus időpontja. 1320 férfiember háborúba megy.

Az első világháború a választójog kibővítését hozta magával. E területen ez is furcsa dolgokat produkált: egyik feltétele az írni-olvasni tudás (a lakosok fele analfabéta), a másik feltétele: legalább 20 aranykorona egyenesadó fizetése (de például egy előszállási polgár adóját négy község pénztárába fizette - Hercegfalva, Dunaföldvár, Baracs, Alsószentiván - így fehér holló volt, akinek választójoga volt).

1918 októbere hideg, esős hónap volt, október végén, november elején a rend felbomlott. Az uradalom kénytelen volt karhatalmat kérni. A katonai parancsnok az uradalomellenes megmozdulásoknak nem tudott véget vetni.

ÉLET A II. világháború végéig

1920 után ismételten felvetődött Előszállás önálló községgé szervezése. A Hercegfalvából kiváló politikai község megszervezését az alispán és a főszolgabíró is támogatta, ugyanakkor az infláció okozta gazdasági recesszió időszaka nem alkalmas a szervezeti változások lebonyolítására.

1922-ben újabb elégedetlenség, többek között a daruhegyiek körében is, akik kevesellték a földosztást és Kosaras Sándor hercegfalvi országgyűlési képviselőjelölt izgató tartalmú, a Daruhegyen megtartott beszédével fölrázta a földmunkásokat, akik elkeseredettségükről adnak tanúbizonyságot: "Mindenből ki vagyunk zárva, befulladás minden törekvés, sok száz ember ügyét sárba taposva hagyják."

Az agrármozgalom ráirányította a hatóság figyelmét a nép alacsony szociális helyzetére.

1925 őszén a daruhegyiek az Országos Földrendező Bíróság ítéletével 16 éves legelőbérlethez jutottak.

A daruhegyiek 50 kataszteri hold legelőt kaptak 1941. október 1-ig tartó használatra. Közülük 84 fő alakította meg a legelőtársulatot.

Újabb fejlesztési lépésekre 1922-től kerülhetett sor. Cél, hogy minden termény feldolgozva kerüljön ki az uradalomból. Ezt Hagyó Kovács Gyula valósította meg, amelyre felfigyelt a kormány is.

Rendkívül nagyjelentőségű volt a gazdasági kisvasút létesítése. Ménesmajor állomásról kiinduló első ágát Nagykarácsony, Kiskarácsony, Antalmajor, Selyemmajor pusztákon át az ercsi cukorgyár építette meg 1925-ben (13,5 km). Ezen szállították az évi 200 kataszteri holdon termelt cukorrépát Ercsibe.

A puszták, majorok községgé szervezésének kérdése a múlt század második felében ismét felvetődött. Szorgalmazta elsősorban ezt a hatóság, amely úgy vélte, hogy a sok pusztát, az ott lakó szegény népelemet akkor tudja eredményesen kormányozni, ha leválasztja a "hegyeket" Hercegfalvától és önálló községi szervezetbe tagolja őket. A hatósági törekvés elbukott az uradalom ellenállásán, mivel neki megfelelő volt a pusztai települési struktúra.

1927. október 3-án a gazdakör kérelmét megtárgyalta a megyei közgyűlés. Itt többek között Ménesmajort, a fiókgazdaságokat és a Szőlőhegyeket (így Daruhegyet is) egyesítik és nagyközséggé szervezik Előszállás néven.

A belügyminiszter a községgé alakulás tervezetét elfogadta, 1928. február 7-ei megyegyűlésen ismertették.

A község 1928. április 13-án létrehozta az önkormányzat testületét, a községi vezetőtestület az előjáráságon kívül 24 képviselőtestületi tagból áll, melynek felét a virilistákból állították össze, másik felét pedig választotta a község.

Az előjáróság a következő tisztségekből tevődött össze: bíró, jegyző, törvénybíró, pénztáros, közgyám és 6 fő tanácsbeli esküdt. Ez utóbbiak közé Nagykarácsonyból és Daruhegyből egy-egy tagot választottak.

A község irányítása az előjáróság kezében volt.

1937-ben Daruhegyen 532, Ménesmajorban 160 lakos volt.

A második világháború nagy terhet rótt az uradalomra és az itt élőkre is. 1944 őszétől 1945 tavaszáig a község lakói nagyon nehéz időket éltek át. Először a menekülők áradata lepte el, majd a frontvonal húzódott itt. Az uradalmi cselédségből 114 fő vett részt a doni útközetben, akik közül 25-en elesetek.

1945. után a földreform megvalósításával a község belterülete növekedett. Az iskolai gyakorlókert céljára 4 holdat juttatott a földigénylő bizottság a daruhegyi iskola részére.

1945. szeptember 15-én elhatározták, hogy a daru(szőlő)hegyi lakosoknak a juttatást külön fogják elvégezni. A daruhegyiek megkapták a vasútvonaltól keletre eső szántóföldeket, továbbá a vasútvonaltól nyugatra elterülő földek közül a bakterházi úttól északra eső táblákat, egészen a nagykarácsonyi határig, illetve a téli állásig.

Daruhegyen 1946. szeptemberében a népesség már meghaladta az 1200 főt, ami önmagában is magyarázatul szolgált arra, hogy az önálló községesítési törekvések itt is elinduljanak.

1947. december 5-én a képviselőtestület elfogadta a községi építésügyi szabályzatot: eszerint Daruhegyen az 1925-ben és 1941-ben kimért házhelyeket jelölték ki építkezésre.

1960-as népszámlálás előtt csatolták Baracstól Előszálláshoz Aligvárom (1960-ban 103 lakos) és Bánom- (1960-ban 103 lakos) pusztákat. 1960 és 1970 között került Előszálláshoz Piripócstelep (1960-ban 44 lakos) és a legnagyobb külterületi település, a falusias jellegű Kisszentmiklós, amelynek már 1960-ban is 580 lakosa volt.

E külterületek problémája 1945 után is igen komoly. 1949-ben a baracsi képviselőtestület három tanyaközpont kialakításáról határoz: a harmadik Dánielpusztá. A lakosság foglalkoztatása, az erősen agrár jellegű Kisszentmiklós népessége túlnyomórészt a szocialista szektornak dolgozik.

1959-ben "Új Élet" néven tsz szerveződött Daruhegy lakóiból, tagjainak száma a megalakuláskor 117 volt. A (előszállással együtt) három tsz 1961-ben egyesült.

A jelenlegi községnek nincsenek jellegzetes helyi népszokásai, nincs kiforrott népművészete sem, amely alól kivétel talán a pásztorművészet: a faragó művészet. Közülük említést érdemel Reiter István, akinek munkája a nagykarácsonyi templom faragványai.

Az újonnan alakuló település név etimológiája:

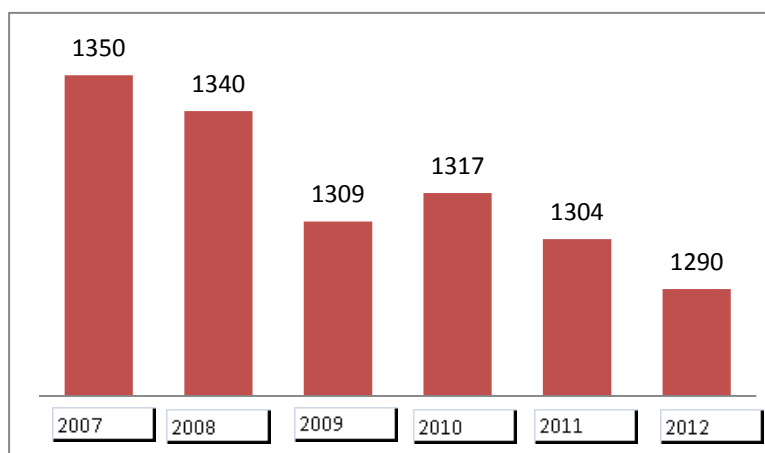
- DARU(hegy) a magyar daru madárnévnek és a földfelszínen levő kiemelkedést jelölő hegy főnévnek az összetétele.
- (Kis)SZENTMIKLÓS a lakosok sárszentmiklósi származási helyére utal, Szent Miklós a kisázsiai Myrának volt a püspöke a 4. században. Első említése 1324-ben "ZENTNYCLOS" néven, majd 1496-ban "ZENTHMICLOS" formában lelhető fel.

A település önállósodási törekvései 2001-től ismét felerősödtek. 2001. februárban 419 db érvényes aláírási kezdeményezéssel a Helyi Választási Bizottság döntése alapján Előszállás Képviselőtestülete kiírta a helyi népszavazást Daruhegy és Kisszentmiklós önállóvá válása tekintetében.

Daruszentmiklós a 97/2001.(VIII.27.) KE határozat alapján a 2002. október 20-i önkormányzati választásokkal vált önálló településsé.

Lakónépesség alakulása

	Fő	Változás
2007	1350	
2008	1340	99%
2009	1309	98%
2010	1317	101%
2011	1304	99%
2012	1290	99%

2007. és 2012. év között a lakónépesség változása hullámzó volt. 2007. évhez viszonyítva csökkenés figyelhető meg, bár a 2010. évben némi javulást tapasztaltunk.

A lakosság összetétele 2012-ben a táblázat szerint alakult. A nők és férfiak aránya közel azonos. A legnagyobb arányban a 18-59 éves korosztály van jelen, a férfiak jelentősen, mintegy 100 fővel többen vannak. A 65 éven felüliek tekintetében már a nők aránya a jelentősebb, 140 fővel szemben, 69 férfi él a községben.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	649	641	1290	50%	50%
0-14 éves	111	85	196	57%	43%
15-17 éves	17	22	39	44%	56%
18-59 éves	326	422	748	44%	56%
60-64 éves	55	43	98	56%	44%
65 év feletti	140	69	209	67%	33%

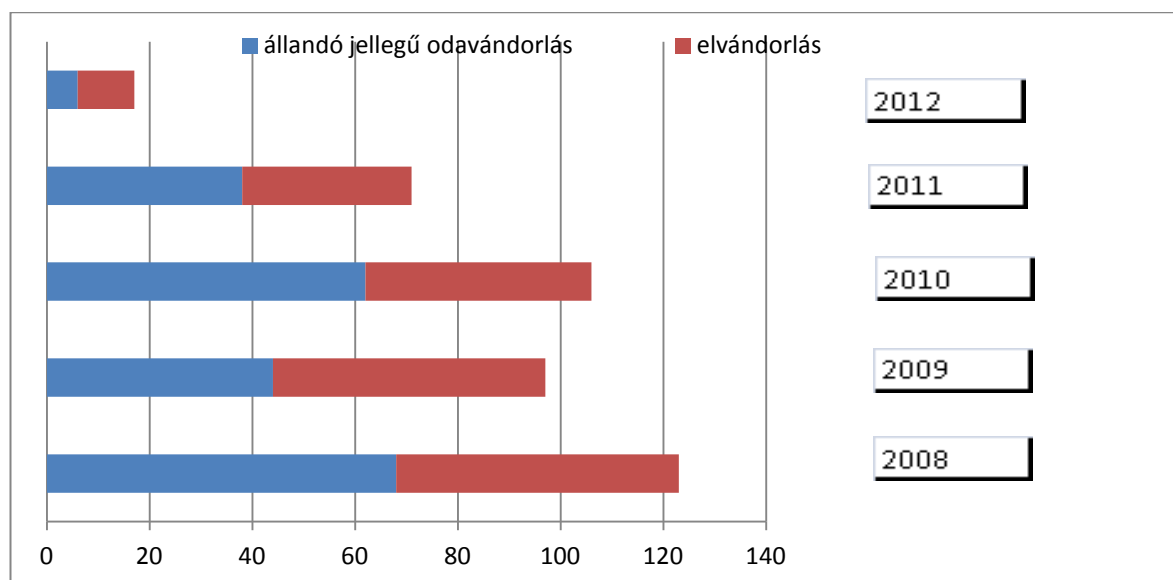
Öregedési index vizsgálata

Az öregedési index a vizsgált időszakban változó volt. 2003-ban jelentősen több volt az idősök aránya, 2011-ig azonban fiatalodás volt megfigyelhető, majd ettől az időtől kezdődően ismét előregedés mutatkozik.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2003	309	211	146,4%
2008	207	219	94,5%
2009	205	207	99,0%
2010	203	211	96,2%
2011	209	206	101,5%
2012	209	196	106,6%

A belföldi vándorlások vizsgálatánál megállapíthatjuk, hogy hullámszó a vándorlás, 2008-ban, 2010-ben és 2011-ben nőtt a bevándorlás, 2009, 2012-ben nőtt az elvándorlás aránya. Többségében a belföldi bevándorlás a jellemző, így elmondható, hogy a település vonzereje stabil lakosságot tart.

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	68	55	13
2009	44	53	-9
2010	62	44	18
2011	38	33	5
2012	6	11	-5

Természetes szaporodás tekintetében negatív a kép, az élve születések száma a vizsgált időszakban mindig kevesebb volt, mint az elhalálozások száma. Ez szintén a település előregeredését támasztja alá.

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	11	17	-6
2009	9	24	-15
2010	14	16	-2
2011	10	19	-9
2012	8	25	-17
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

Értékeink, küldetésünk

Daruszentmiklós a Mezőföld tájegysége, jellemzően mezőgazdasági jellegű berendezkedéssel, falusias lakóterületekkel. Gazdasági területek a 2011-ben megépült M6 autópálya körüli területek, mely jelentős értéke a településnek, hiszen fő fejlesztési irány iparterületként hasznosítása, és ezzel vállalkozások idetelepítése, munkaerő-foglalkoztatás javítása.

A község jelentős zöldterülettel rendelkezik, központi fekvésen mintegy 5 hektár területen közösségi térként Falupark kerül kialakításra.

A településen több horgászto van, egyikük bekapcsolódva az országos horgászversenyek közé.

Helyi védettség alatt álló ingatlanunk a Klebelsberg Kúria

Daruszentmiklós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 13/2004. (IV.1.) önkormányzati rendeletével helyi védettségű értékei közé emelte a Klebelsberg Kúria épületét.

A Kúria egyosztályos iskolaként és tanítói lakásként épült 1913-ban, az Alföld-program keretében A Nagy Alföld területét kívánta Klebelsberg Kuno felemelni gazdasági, oktatási, kulturális és infrastrukturális értelemben. Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter népiskola-politikáját, a nagy arányú analfabetizmus elleni tevékenységet és a népiskolák sorának építését azon eszme vezérelte, hogy megteremtse a társadalom piramisának széles és biztos talapzatát, melyre aztán bátrabban lehet építeni, számítani mind a társadalmi-, mind a gazdasági fejlődés tekintetében. Ezt a célt népiskolák tömeges felállításával és a szervezett népművelés kiépítésével valósította meg. A teljes magyar oktatási rendszert megújította.

„Én tanuló és szorgalmas, de amellet játékos magyar gyermeket akarok. Mert csak játékos, eleven magyar gyermekből lehet derűs, dolgos magyar férfi, aki vállalkozását s az élet nagy kötelességeit emelt fővel, mosolyogva és nem elkeseredéssel vállalja” (Klebelsberg, 1926).

Daruszentmiklós Község Önkormányzata Európai Unió és a Magyar Köztársaság Kormánya által az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap támogatásával 2011-ben felújította az épületet, újra építette a haranglábat, harang beemelésével.

Ezzel az épület nem csak helyi védettségű értéke, de gyöngyszeme lett a községnek.

A település népjóléti jellemzői:

A népjólét, a lakosság egészségügyi ellátásának és a szociális feltételeinek a megteremtésévei foglalkozik, arról gondoskodik, hogy a népesség társadalom által elfogadott szintű életkörülmények között élhessen. Településünkön van házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Daruszentmiklós Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Helyi esélyegyenlőségi program célcsoportjai a 321/2011. (XII.27.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a következő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok:

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek,
- fogyatékkal élők.

Daruszentmiklóson a romák, mint célcsoport irreleváns. Nem jellemző jelenlétük, így helyi szabályozás nem szól róluk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Bűnmegelőzési koncepció – hatályos: 2012. február 1-től.

I. Alapelvek – amik összhangban állnak a HEP alapelveivel:

1.) A megelőzés alkotmányos követelményei, „megbélyegzés” elkerülése

Megelőzés szabályozott keretek között zajló, felelősséggel járó olyan tevékenység, amelynek érvényesítése során tiszteletben kell tartani az emberi jogokat, követni kell az alkotmányos jogállam elveit. Tiszta felelősségi viszonyok és világos, jól körülhatárolt szerepek rögzítésével el kell érni a bűnözés és az áldozattá válás

csökkenését. Az Alkotmány 35.§-ának (1) bekezdése szerint a Kormány alkotmányos kötelezettsége a közrend és a közbiztonság védelmét szolgáló intézkedések foganatosítása. A nemzetközi standardoknak megfelelően kialakított társadalmi bűnmegelőzési stratégiának és az ezt szolgáló, kiszámítható és számon kérhető szabályozásnak úgy kell illeszkednie a társadalompolitikába, hogy az megfeleljen az alkotmányos követelményeknek' és kötelezettségeknek. Ezért bűnmegelőzés címén kényszerítő vagy megbélyegzést eredményező módon nem szabad beavatkozni. A bűnmegelőzési koncepció meghatározásánál tekintettel kell lenni arra, hogy a bűnözéssel kapcsolatos problémák eltérően érintik a nőket, a férfiakat, a fiatalokat és az időseket. Emellett figyelembe kell venni a kulturális különbségeket és a kisebbségek eltérő kultúráját, szokásait is.

2.) Az arányosság elvének érvényesítése

A beavatkozás módjának megválasztásakor figyelemmel kell lenni az arányosság elvére, törekedni kell az egyéni autonómia és a közösségi kontroll egyensúlyára. Az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a bűnmegelőzéssel kapcsolatos ajánlása az élet és vagyonbiztonságot az egyik alapvető emberi jogként fogja fel. Ugyanakkor azt is megállapítja, hogy a bűnmegelőzési intézkedéseket az emberi jogok, a potenciális áldozatok, az elkövetők és a harmadik személyek szabadságjogainak tiszteletben tartásával, az arányosság elvére figyelemmel kell végrehajtani. A közösség biztonságának megteremtésére irányuló törekvés érvényesítésében gyakran egymásnak feszülő érdekek között kell az egyensúlyt megteremteni.

3.) A kirekesztés elkerülése

A bűnözés megfékezése társadalmilag elfogadott cél. Az ennek érdekében foganatosított intézkedések, valamint a bűnözéstől való félelem bizonyos csoportok kirekesztésének erősödésével járhat. Növelheti a bűnelkövető fiatalokkal, a börtönviseltekkel, a drogfüggőkkel, a hajléktalanokkal, a szegényekkel, a romákkal szembeni előítéleteket. A társadalmi bűnmegelőzés rendszere a társadalmi igazságosság elvén alapul. Ennek érdekében egyaránt törekedni kell a társadalmi kirekesztés, az előítéletesség elkerülésére, és a biztonság hoz fűződő érdekek érvényesítésére.

II. Átfogó célkitűzések:

A stratégiában megfogalmazott alapelvek és működési elvek az alábbi átfogó célkitűzésekre bonthatók:

- A társadalom biztonságának javítása.
- A bűnmegelőzés az államilag irányított társadalompolitika integrált részévé váljon.
- Partnerség megteremtése a társadalmi bűnmegelőzés szereplői között.

III. Partneri kapcsolatok:

Az eredményes bűnmegelőzés elképzelhetetlen széles körű partneri kapcsolatok nélkül. Önkormányzatunk bűnmegelőzési tevékenysége során célirányos és eredményes partneri kapcsolatokra törekszik a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtás, a pártfogói felügyelői szolgálat, katasztrófa védelem, tűzoltóság, egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és polgárőr szervezeteivel. Tevékenységükben a bűnmegelőzést elősegítő civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel egyházakkal, az üzleti szféra képviselőivel, és a média képviselőivel.

Daruszentmiklós Község Önkormányzatának közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve – hatályos 2013. március 14-től

A vagyon kezelője az önkormányzat. A közterületekkel kapcsolatos feladatokat az Önkormányzati hivatal bevonásával az önkormányzat és a polgármester látja el. A feladat ellátásához szükséges pénzügyi fedezetet az önkormányzat saját költségvetésében tervezi.

A szakterület feladatai között szerepel az utak karbantartási munkálatainak elvégzése. Továbbra is fontos feladat a belterületi utak fejlesztése, pályázati lehetőségek bevonásával. Kiemelt feladat az árkok tisztántartása, a csapadékvíz gyors, biztonságos elvezetése, a belvízveszély megelőzése érdekében.

Turisztika

A program fő célja a turizmus komplex fejlesztése a turisztikai térség szolgáltatásaira alapozva (Dunaújváros, Dunaföldvár, borút becsatlakozás, horgász-turizmus, stb.). A fejlesztések megvalósításában és az ennek nyomán létrejövő szolgáltatások biztosításában az önkormányzat stratégiai partnerek aktív részvételére számít, kiemelten a helyi érdekelttségű vállalkozásokat.

A fejlesztések nyomán a tervek szerint kiépül a Falupark, közösségi- és rendezvénytér funkciójával. A turizmus fellendítésének feltétele a szálláshelyek kialakítása pályázati források bevonásával. A turizmus fellendítésével nőne a foglalkoztatás a településen, a munkához jutás esélyei nőnének, javulna a HEP célcsoportjainak helyzete.

Egészségügy

A településen az egészségügyi alapellátás vállalkozási formában működik. Az önkormányzat vagyonaként biztosítja a mai kor követelményeinek megfelelő orvosi rendelőt és a szervesen hozzá kapcsolódó szolgálati lakást. Az önkormányzat védőnői ellátást biztosít Nagykarácsony Község Önkormányzatával együttműködve társulási formában. Az orvosi rendelő biztosít teret a védőnői szakellátásra is. Gyermekorvosi praxis nincs a településen, de az önkormányzat megbízási szerződéssel folyamatos jogviszonyban van egy gyermekorvossal, így valamennyi célcsoport alapvető egészségügyi ellátása megoldott.

Oktatás

Az intézményrendszer megosztottá vált. 2013. január 1-től az általános iskolát az állam működtetésre és fenntartásra átvette, az oktatás helyszínei továbbra is önkormányzat tulajdonában maradnak. Kiemelt fejlesztési cél az óvoda épületének hőszigetelése, nyílászárók cseréje, a fűtés korszerűsítése, pályázati források bevonásával. Az intézmény műszaki rekonstrukcióján belül pénzügyi megtakarítást is eredményező energiatakarékos és megújuló energiára is épülő építészeti és gépészeti megoldások megvalósításával.

Lakóingatlanok bérbeadása

A önkormányzat tulajdonában összesen 4 szolgálati lakás van: a védőnő által, pedagógus által bérelt és az orvosi rendelővel egybeépített, melyet a háziorvos bérel. Üres, bérbe adható lakóingatlana nincs az önkormányzatnak. A védőnő által bérelt szolgálati lakás az önkormányzati hivatal épületegységében található. Középtávú cél az épületegüttes külső felújítása, energetikai korszerűsítése pályázati lehetőségek bevonásával. Fontos feladat a lakások karbantartása és állagmegőrzése.

A lakások bérbeadásánál kiemelt szempontja az Önkormányzatnak, hogy távolról bejáró munkaerő számára adja ki, ezzel a vidékről bejárók esélyegyenlőségét javítja.

Önkormányzat szakmai programjai

Az Önkormányzat által működtetett valamennyi szociális jellegű szolgáltatás, így a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, családsegítés és gyermekjóléti szolgálat rendelkezik szakmai programmal. Valamennyi program alapelveiben képviseli ellátandó feladatában az igénybe vevők körének esélyegyenlőségét, a település egészén történő, valamennyi itt élő ember számára biztosított ellátást.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Daruszentmiklós Község Fejér megyében, Dunaújváros kistérségében található, legközelebbi város: Dunaföldvár (Tolna megye). Elmondható, hogy több régióba, megyébe kapcsolódik az élete.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi programban megjelenő célcsoportok közül nincs adatunk és nem releváns a településen a romák kisebbsége, és az egészségkárosodott réteg (mozgássérült, tolókocsival közlekedők) aránya. Az adatok hiányosak ezen körökben, továbbá az országos és térségi adatbázisban jellemzően nem lelhetők fel a 2012. évre vonatkozó adatok, így a táblázatokban az időszakonkénti kimutatások nem lehetnek naprakészek. Az adatgyűjtéseknél ezen túlmenően figyelembe kell venni azt is, hogy Daruszentmiklós 2002. augusztustól önálló település, így adatok csak 2003-tól állnak rendelkezésre, illetve a népszámlálás adatai (2001. év) nem használhatóak a község esetében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység több társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult – nem piacképes – iskolai végzettség, munkanélküliség, megromlott egészségi állapot, családok gyermekszáma, és az ezekhez társuló jövedelmi viszonyok. A mélyszegénység az alacsony jövedelmekkel alátámasztható, bevételek számottevő részre a pénzbeli juttatásokból ered, pl. rendszeres és átmeneti segélyek, családi pótlék, stb. A településünkön tapasztaltak szerint a mélyszegénység fő okai a foglalkoztatás hiánya (gazdasági recesszió is beleértendő a körülményekbe), alacsony iskolai végzettség, motiváltság hiánya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az adatgyűjtés során kiugró év volt a 2010. év, akkor a gazdasági válság begyűrűződött a foglalkoztatásba, a munkanélküliség és az ezzel járó támogatások (segélyben részesülők) aránya kiemelkedő volt.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

- Az aktív korú lakónépesség (15 – 64 év közötti korosztály) száma, és megoszlása nemek szerint az elmúlt 5 évben jelentősen nem változott. A nyilvántartott álláskeresők száma a 2008. évhez képest jelentősen nem emelkedett, de kiugrás volt 2010. évben, ami a gazdasági válság miatt kialakult foglalkoztatási nehézségekkel indokolható. A nemek közötti megoszlás a nők számára mutat kedvezőtlenebb képet, az aktív népességhez viszonyítva 2011-ben a nyilvántartott álláskeresők közül a nők aránya 12.47 %, míg a férfiak aránya 6.02 % volt. Ez a tendencia állandó a vizsgált időszakban.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	435	490	925	50	11,5%	32	6,5%	82	8,9%
2009	420	404	824	53	12,6%	40	9,9%	93	11,3%
2010	428	486	914	60	14,0%	40	8,2%	100	10,9%
2011	433	482	915	54	12,5%	29	6,0%	83	9,1%
2012	398	487	885		0,0%		0,0%	0	0,0%

- A nyilvántartott álláskeresők száma 2010-ben volt a legmagasabb. Korosztály szerint a 21-25, a 46-50, és az 56-60 év közöttiek emelkedtek ki. 2011-re a 2008-as állapot tért vissza, jellemzően a 46-55 év közöttieket sújtotta a munkanélküliség.

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoportok szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	82	93	100	83
20 éves és fiatalabb	fő	2	5	1	0
	%	2,4%	5,4%	1,0%	0,0%
21-25 év	fő	16	15	15	9
	%	19,5%	16,1%	15,0%	10,8%
26-30 év	fő	8	7	11	12
	%	9,8%	7,5%	11,0%	14,5%
31-35 év	fő	8	10	14	8
	%	9,8%	10,8%	14,0%	9,6%
36-40 év	fő	7	11	9	10
	%	8,5%	11,8%	9,0%	12,0%
41-45 év	fő	3	8	10	10
	%	3,7%	8,6%	10,0%	12,0%
46-50 év	fő	14	13	13	12
	%	17,1%	14,0%	13,0%	14,5%
51-55 év	fő	15	13	10	14
	%	18,3%	14,0%	10,0%	16,9%
56-60 év	fő	9	10	15	7
	%	11,0%	10,8%	15,0%	8,4%
61 év felett	fő	0	1	2	1
	%	0,0%	1,1%	2,0%	1,2%

- A nyilvántartott munkanélküliek száma kiegyenlített volt a vizsgált időszakban, egyetlen év kivételével. A 2010. év kiugró, a 2009. évhez képest több mint 20,4 %-kal emelkedett a regisztrált munkanélküliek száma! A tartós munkanélküliek aránya a vizsgált időszakban 40 % körüli, a 180 napnál régebben regisztrált álláskeresők száma 2011-ben volt a legmagasabb, 60,24 %. A nők helyzete a tartós munkanélküliek esetében is kedvezőtlenebb, 2011-ben 62,96 % arányban voltak érintettek a nők, míg a férfiak 55,17 %-ban.

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	50	32	82	20	13	33	40,0%	40,6%	40,2%
2009	53	40	93	28	9	37	52,8%	22,5%	39,8%
2010	60	40	100	24	12	36	40,0%	30,0%	36,0%
2011	54	29	83	34	16	50	63,0%	55,2%	60,2%

- A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számát a 18-29 évesek körében vizsgáltuk, ezen belül nemenkénti megoszlásban. A vizsgált időszakban ezen korosztály stabil létszámot mutatott, végig 205-207. fővel, ezen belül a nemek aránya is ugyanaz volt, a férfiak száma 30-40 fővel több, mint a nőké. A nyilvántartott álláskeresők száma nem jelentős, 1-5 % körüli. Kiugró adatokkal a 2009. év

szolgált, 5.42 %-kal. A nemek megoszlásának tekintetében követi a tendenciát, a nők kedvezőtlenebbül érintettek, pl. 2009-ben 7.89 %-ban.

Pályakezdő álláskereső száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	76	129	205	4	5,3%	3	2,3%	7	3,4%
2009	76	127	203	6	7,9%	5	3,9%	11	5,4%
2010	79	127	206	2	2,5%	2	1,6%	4	1,9%
2011	86	121	207	1	1,2%	1	0,8%	2	1,0%
2012	88	117	205	2	2,3%	1	0,9%	3	1,5%

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

- Az alacsony iskolai végzettségűek vizsgálatánál az adattartalmat 2001-es adatok helyett 2008. év adataival tudtuk indítani, figyelemmel a fent elmondottakra, miszerint Daruszentmiklós 2002. augusztusától önálló település. A 15 éves és annál idősebb lakosság az összlakosság jelentős arányát képviseli, 2008-ban 83.65 %, 2011-ben 84.2 %. Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy az általános iskolát el nem végzettek milyenarányban vannak a településen.

Alacsonyan iskolázott népesség

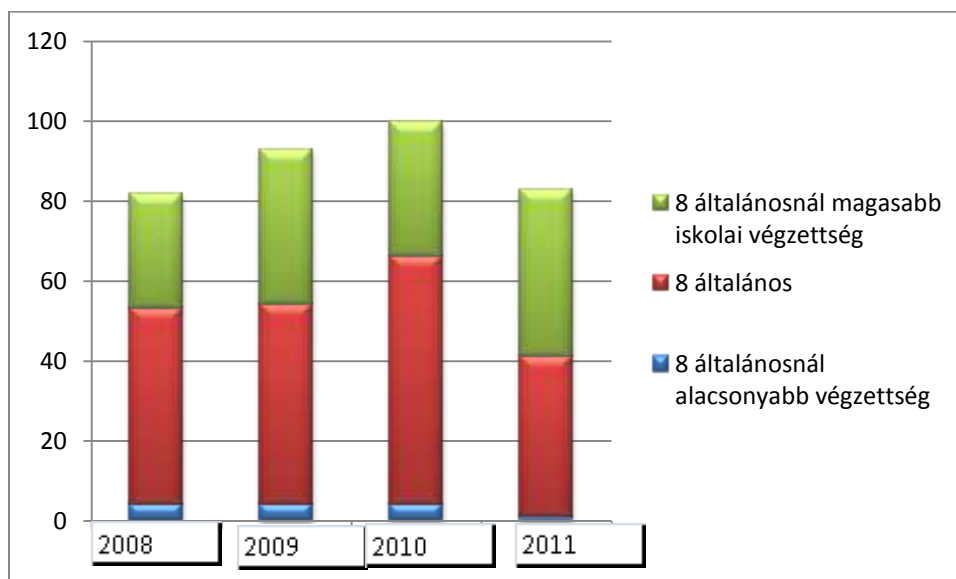
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1122	561	561	0			1122	100,0	561	100,0	561	100,0
2011	1098	543	555	4	4		1094	99,6	539	99,3	555	100,0

- A regisztrált munkanélküliek tekintetében az iskolai végzettség kiugró mértékben jelentkezik a 8 általánost végzettek körében. Ennek oka, hogy a magasabban képzett, vagy több szakmával rendelkező emberek könnyebben el tudnak helyezkedni, és a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű személyek száma nem releváns az álláskeresők között, 1-4 % közötti, 2011-ben 1 fő volt. A 2010. év itt is kiugró úgy a nyilvántartott álláskeresők számánál (100 fő), mint a 8 általános végzettségű emberek tekintetében (62 fő).

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2008	82	4	4,9%	49	59,8%	29	35,4%
2009	93	4	4,3%	50	53,8%	39	41,9%
2010	100	4	4,0%	62	62,0%	34	34,0%
2011	83	1	1,2%	40	48,2%	42	50,6%

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

- A felnőttoktatás nem jellemző a településen, nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy felnőttoktatásban részt vettek a településen a vizsgálat időszakban.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás kiemelkedő időszaka a 2010. év volt. A közfoglalkoztatásban részt vevők száma duplája az azt követő időszaknak, 101 fővel. Ennek indoka országos jellegű közfoglalkoztatási program volt, nagy arányban tudott az önkormányzat munkaügyi központ támogatásával embereket foglalkoztatni. Az aktív korú lakónépesség 10.52 %-a bevont résztvevő volt. Ez az arány 2012-re 6.7 %-ra esett vissza, aminek oka a közfoglalkoztatási rendszerben van, a 2011. évi CVI. törvény nagy mértékben megváltoztatta a közfoglalkoztatás rendszerét.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma (fő)

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	101	10.54 % (958 főhöz viszonyítva)	nem jellemző	nem jellemző
2011	55	6.19% (889 főhöz viszonyítva)	nem jellemző	nem jellemző
2012	59	6.67% (885 főhöz viszonyítva)	nem jellemző	nem jellemző

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen élők helybeni foglalkoztatása minimális, jellemzően az önkormányzat keretében történik, alkalmazotti körben és közfoglalkoztatásban. Kiskereskedelmi üzlet 4 db van, vendéglátó helyek száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, 4-ről 1-re. A kivetett és befizetett iparüzési adó a foglalkoztatás vizsgálatának tekintetében nem meghatározó, mivel a vizsgált időszakban erősen hullámzott, 2008-ban 3.609. ezer forint, 2012-ben 16.406 ezer Ft volt, aminek egyértelmű oka az M6 autópálya építése, annak folytán képződött fizetési kötelezettség. Nem képviseli a munkahelyek alakulását.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen semmiféle foglalkoztatást megkönnyítő program nem volt a vizsgálat időszakban, sem továbbképzés, sem oktatás tekintetében. A képzéshez, továbbképzéshez más településen lehetséges hozzáférés nehézkes, aránytalanul sok időt vesz igénybe a beutazás. A legközelebbi centrum Dunaújváros, elérhetősége átlagosan autóval 26 perc, naponta 10 autóbuszjáratral oldható meg a közlekedés, vonatközlekedés nincs, és kerékpár közlekedés az országos főútvonal jellege miatt (M6 autópálya és 6-os számú főút) nagyon körülményes. A megyeszékhely, Székesfehérvár autóval kb. 60 perc, közvetlen autóbuszjárat nincs a településről.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) nem megoldott a településen élők számára.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben, beleértve a Polgármesteri Hivatal állományát is nem foglalkoztat sem mélyszegénységben élőket sem romákat. Ennek fő oka, hogy igen konkrét, jogszabályok által rögzített képesítésű szakemberek foglalkoztathatóak, nincs mód ettől eltérni.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén. Nem jellemző a településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma, stb.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években többször került módosításra. Ennek megfelelően Daruszentmiklós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete mindig módosította a helyi rendeletét, aktuális rendelkezések szerint alkalmazta. Az aktív korúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatás jogosultságát évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell teljesítenie. Az önkormányzat rendeletében előírta, így minden esetben vizsgálat a Hivatal a rendezett lakókörnyezetet is. Változott a rendszeres szociális segély szabályozása is. Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a, 98.000 Ft/hónap.

- Álláskeresői segélyben részesülők a 15-64 éves lakónépesség arányában a vizsgált időszakban jelentősen átalakult. 2008-ban 3.35 % volt, mely folyamatosan emelkedett, 2010-ben elérte a 7.44 %-ot. A jogszabályi változások miatt radikálisan visszaesett a 2012. évben az aránya, 0.9 %-ra.
- A járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma követi az elmondottakat, 2010. évig folyamatos emelkedés figyelhető meg, majd a jogszabályi változás miatt 70-ről 18 főre, mintegy egynegyedére esett vissza az igénybevevők száma.

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	82	67	81.70
2009	83	83	100.00
2010	100	81	81.00
2011	83	70	84.34

- A rendszeres szociális segélyben részesülők száma a 15 -64 évesek arányában a vizsgált időszakban hullámzó volt, 2.19 – 11.86 % között, ami jól mutatja a folyamatosan változó jogszabályi környezet életszerűségét. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (továbbiakban:FHT) részesülők száma 2009-2011. évben folyamatosan növekedett, 2010-ben megduplázódott 2008-hoz képest, ami a gazdasági válság miatti leépítéseknek köszönhető. Ezt követően csökkenés figyelhető meg. A vizsgált időszakban nem volt olyan személy, aki elesett volna a jogosultságától azért, mert nem tudott 30 nap munkaviszonyt felmutatni a két felülvizsgálat között időben. Olyan személy sem volt, akinek helyi önkormányzati rendelet alapján meg kellett vonni a támogatását.

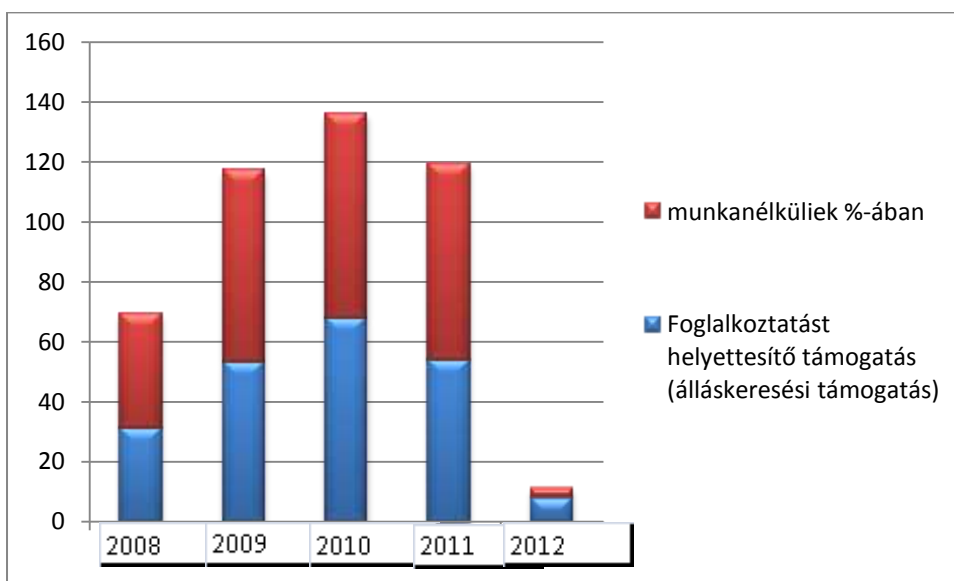
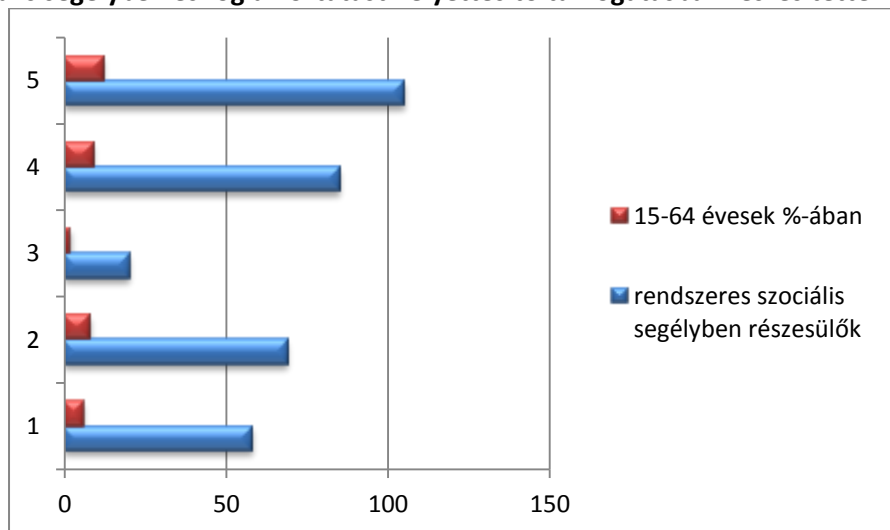
Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	58	6.27	31	37.80	0	0
2009	69	8.37	53	63.86	0	0
2010	20	2.19	68	68.00	0	0
2011	85	9.29	54	65.06	0	0
2012	105	11.86	8	2.39	0	0

Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	925	31	3.35
2009	824	53	6.43
2010	914	68	7.44
2011	915	54	5.90
2012	885	8	0.90

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakhatás tekintetében Daruszentmiklós stabil, a vizsgált időszakban a lakásállomány jellemzően nem változott. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma nem jelentős, 1% körüli. Figyelembe véve, hogy régi településről van szó, új építkezések, új utcák kialakítása nem volt jellemző az elmúlt időszakban, a lakásállomány stagnált.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	573	7	4	0	0	0	0	0
2009	573	7	3	0	0	0	0	0
2010	572	8	2	0	0	0	0	0
2011	571	8	4	0	0	0	0	0
2012	571	8	4	0	0	0	0	0

a) bérlakás-állomány

A bérlakás-állomány a településen az önkormányzati tulajdonban álló lakásokat jelenti, magánkézben történő ez irányú hasznosítás nem jellemző a faluban. Ennek oka, hogy távol esik a foglalkoztatási központtól, a bejárás megdrágítja a megélhetést. Az önkormányzat bérlakás állománya szolgálati lakásokat jelenti, melyeket kizárólag saját foglalkoztatottaknak adja bérbe.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás nem jellemző a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Daruszentmiklóson nem kimutatható, hogy nem lakáscélú ingatlanokat lakás céljára használnának emberek, családok.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	573	7	4	0	0	0	0	0
2009	573	7	3	0	0	0	0	0
2010	572	8	2	0	0	0	0	0
2011	571	8	4	0	0	0	0	0
2012	571	8	4	0	0	0	0	0

A településen az összes lakásállomány a vizsgált időszakban stabil, ugyanakkor jellemzően nem változott az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma sem. 2009-ig 7 db volt, 2010-től 8 db-ra nőtt, aminek a belvízhelyzet volt az oka, mert egy vályogfalazatú ingatlan jelentősen megrongálódott a hirtelen lehulló sok csapadék hatására. Hajléktalanság nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások nincsenek a településen.

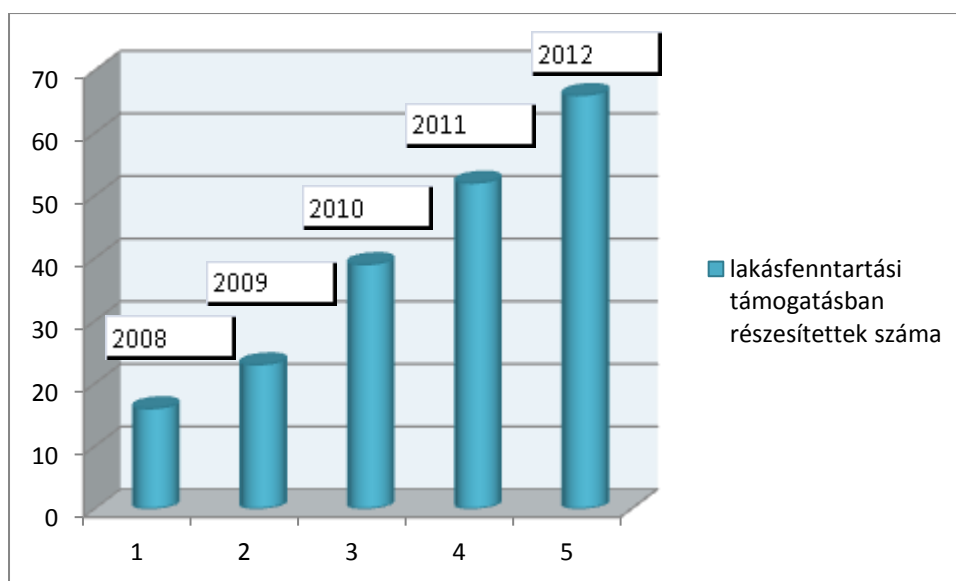
f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodottság az ország egész területén. Ez különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermeket nevelő családokra jellemző. Ezen adat meghatározása nagyon nehéz, mert alapinformációval az önkormányzatok nem rendelkeznek, csak az igényelt segélyeknél kerül látótérbe az érintett.

Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma folyamatosan nő a vizsgált időszakban, melynek fő oka a jövedelmi viszonyokban keresendő, ugyanakkor jogszabályi változás miatt 2012-től nőtt a támogatottak köre.

Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	16	0
2009	23	0
2010	39	0
2011	52	0
2012	66	0

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

- 2012-ben külterületen 20 fő élt, megfelelő lakhatási körülmények között.
- A közszolgáltatásokhoz az egész településen egyformán hozzá lehet jutni, teljes a közműves kiépítettség. A községben vezetékes csatornarendszer még nincs kiépítve.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Daruszentmiklóson telepek, szegregátum területek nincsenek, ezért az EMMI rendeletben rögzített, erre a fejezetre vonatkozó a) b) c) pontok nem relevánsak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás a községben az országos viszonylatokhoz hasonlóan a kistelepülésekre vonatkozóan történik.

- Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma a vizsgált időszakban jelentősen nem változott, 30-39 fő közötti.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	31
2009	28
2010	30
2011	35
2012	39

- Az ápolási díjban részesítettek száma a vizsgált időszakban állandónak tekinthető, 4-5 fő között.

Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	4
2009	4
2010	3
2011	4
2012	5

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében Daruszentmiklós átlagosnak mondható. Egy darab felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálat működik. Egy védőnői szolgálat van, társulásban Nagykarácsony Község Önkormányzatával.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az önkormányzat, vagy a háziorvos együttműködve a védőnővel több alkalommal eseteként szervez szűréseket, a kötelező szűrővizsgálatok vagy helyben, vagy Dunaújvárosban megoldottak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Dunaújvárosban történik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetést az Önkormányzat 2013-ig saját főzőkonyha működtetésével biztosította, 2013-tól – elsősorban a költségtakarékosság miatt – közszolgáltatóval végezteti el. Folyamatosan figyelemmel kíséri az egészséges táplálkozást, rendszeres a gyümölcs fogyasztás, részt vesz az iskolatej programban is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés a településen civil szféra összefogásával történik, az önkormányzat ingyenesen biztosít helyiséget konditerem használatára, ahol saját eszközöket visznek be közös használatra az érdeklődők. Sportprogramok nincsenek helyben.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított, a törvény által kötelezően ellátandó kereteken belül. Az önkormányzat működtet:

- családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, 1 fő közalkalmazott foglalkoztatásával,
- szociális étkeztetést közel 60 fő igénybevevővel,
- házi gondozást 32 fő igénybe vevővel, 4 fő közalkalmazott foglalkoztatásával.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem fordul elő, ezzel kapcsolatos panasz és észrevétel nem történt.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nincs szükség rá, valamennyi rászoruló igénylő részesül az ellátásban.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek az önszerveződő lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a civil szervezetek. A település kedvező természeti adottságokkal rendelkezik, lakóink többsége lokálpatrióta.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés normái nagy vonalakban megtartottak, mivel kis lélekszámú a település, nincsenek kirívó közösségek, csoportok. Többgenerációs családi közösségek élnek együtt. A városból kiköltözöttek beilleszkednek, többségük aktívan részt vesz a közösségi életben. Az önkormányzat aktívan együttműködik a civil szerveződésekkel, az éves programterv is összefogáson és együttműködésen alapul. A Hivatal pályázatokat készít és koordinál a civil szervezetek részére, így segítve plusz forrásokhoz őket, ezen túl évente működési célú támogatásban részesíti az együttműködő bejegyzett civil szervezeteket. Valamennyi önkormányzati rendezvényt színesítik a szervezetek fellépésükkel és az intézményekbe járó gyermekek fellépésükkel. A településszintű és azon átnyúló rendezvények a térségi szintűek is, sokan látogatják programjainkat a környező településekről is. A közösségi aktivitást mutatja az is, hogy az önkormányzatnak három nemzetközi testvér-települési kapcsolata van, mely évek óta nagyon aktív lakossági kapcsolat-rendszert épített ki.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen hagyomány az adományozás. Magánemberek saját megunt vagy a gyermekek által kinőtt ruhaneműiket leadják a családsegítő szolgálatnál, ahonnan az önkormányzat rendszeresen ingyen börzét szervezve kiosztja azt. Gyakran kapunk magánszemélyektől az ország különböző helyeiről adománybútorokat, amiket szívesen fogadnak a családok. Együttműködési kapcsolatban állunk alapítvánnyal, akik minden ünnephez kötődően ajándékokat osztanak a rászorulóknak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs jellemzően kimutatható kisebbség a településen. ezért az EMMI rendelet e fejezetre vonatkozó része Daruszentmiklós tekintetében nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolázottság	helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint
kevés szűrővizsgálat	kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó önkormányzati feladat-ellátás, szakmai programban jelen van.

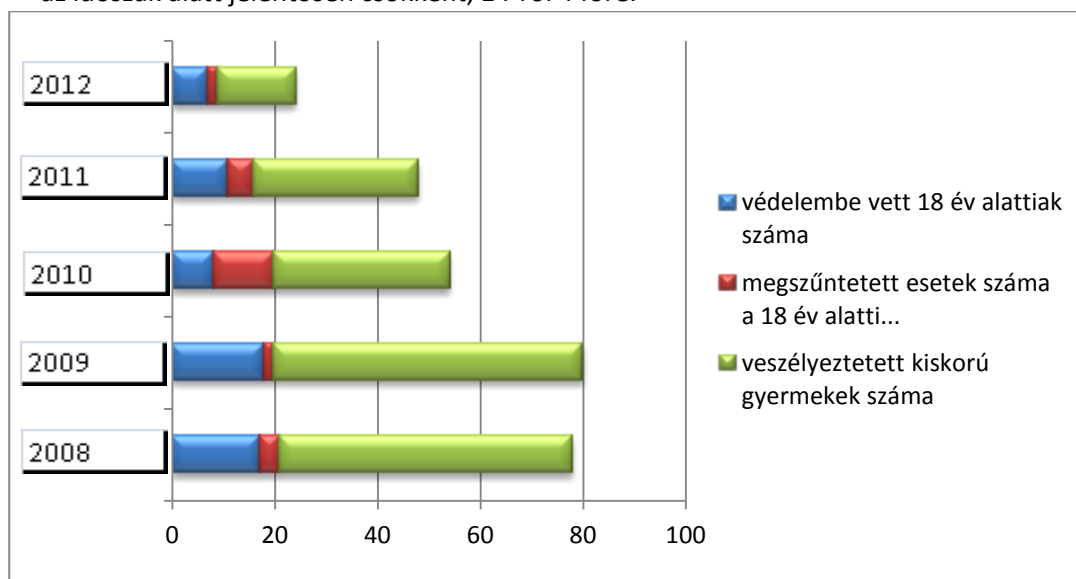
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

- Úgy a védelembe vett, mint a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma csökkent a vizsgált időszakban, ami egyértelműen azt mutatja, hogy a jelzőrendszer jól működik. A védelembe vettek száma 2008-ban 17 fő volt, ami 2012-re 7 főre csökkent. Megszüntetett esetek száma szintén csökkent, 2012-ben 2 eset történt, ezzel együtt a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma is jelentősen 57 főről 15 főre csökkent. Ennek fő oka, hogy az érintettek közül sokan alapellátásba kerültek és, és oka az is, hogy betöltötték a 18. életévüket, így ezen rendszerből kikerültek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a vizsgált időszakban folyamatos emelkedést mutat, 2008-ban 104 fő, 2012-ben már 139 fő volt az ellátotti létszám. Jellemzően tartósan beteg, fogyatékos gyermekek után igényelték meg a családok. Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben nem részesült senki. Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma az időszak alatt jelentősen csökkent, 14-ről 4 főre.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	104	98	0	14	14
2009	109	106	0	17	17
2010	140	132	0	16	16
2011	142	140	0	6	7
2012	139	136	0	4	4

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	17	4	57
2009	18	2	60
2010	8	12	34
2011	11	5	32
2012	7	2	15

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a helyi gyermekjólét és gyermekvédelem rendszeréről szóló 10/2006 (VII. 6.) számú önkormányzati rendelet tartalmazza.
- gyermekjóléti alapellátások: a Gyermekjóléti Szolgáltatás szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

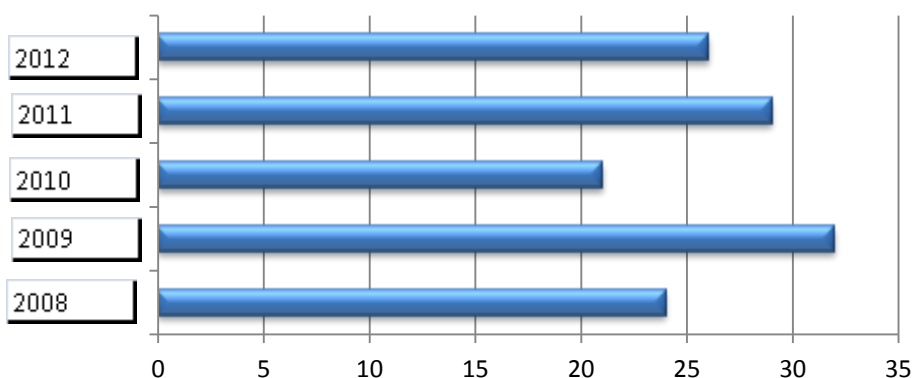
A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

- Az ingyenes étkezésben részt vevők száma az óvodások körében jellemzően nem változott a vizsgált időszakban, 24-26 fő közötti a létszám. Az általános iskolai korosztály tekintetében ugyanakkor erőteljes emelkedés figyelhető meg, 2008-ban 39 fő, 2012-ben már 61 fő volt az érintett. Ennek fő oka, hogy ezen ellátás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybevételéhez kötődik, azon ellátotti létszáma is emelkedik. A rászoruló családok gyermekei számára biztosított a településen a kedvezményes étkeztetés. Az 50 %-os kedvezményben részesülők száma jelentősen nem változott, itt az emelt összegű családi pótlék alapján járó juttatásról van szó. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkeztetési lehetősége biztosított volt. Nyári étkeztetést az önkormányzat 2010-ig szervezett, az érintettek száma ezen időszak alatt jelentősen emelkedett, 40 főről 59 főre. 2011-től az önkormányzat nem él ezen célra pályázati lehetőséggel, a jogszabályi kötöttségek, a magas önrész miatt.

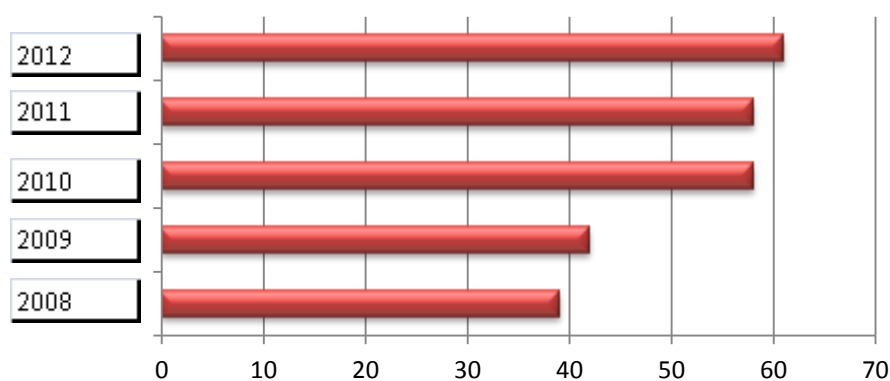
Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	24	39	7	61	0	40
2009	32	42	8	59	19	58
2010	21	58	6	75	18	59
2011	29	58	8	75	24	0
2012	26	61	7	76	16	0

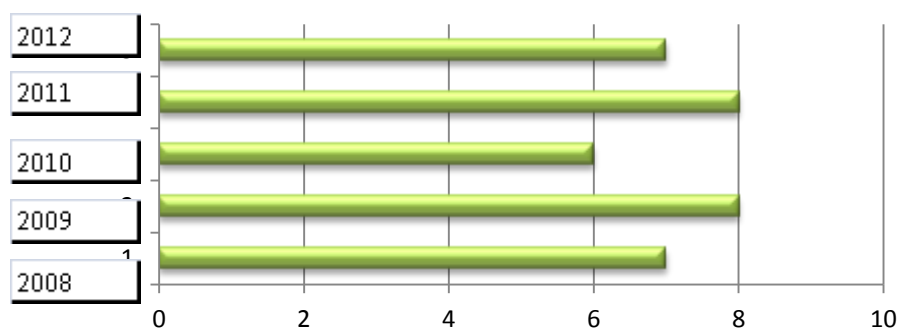
Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda

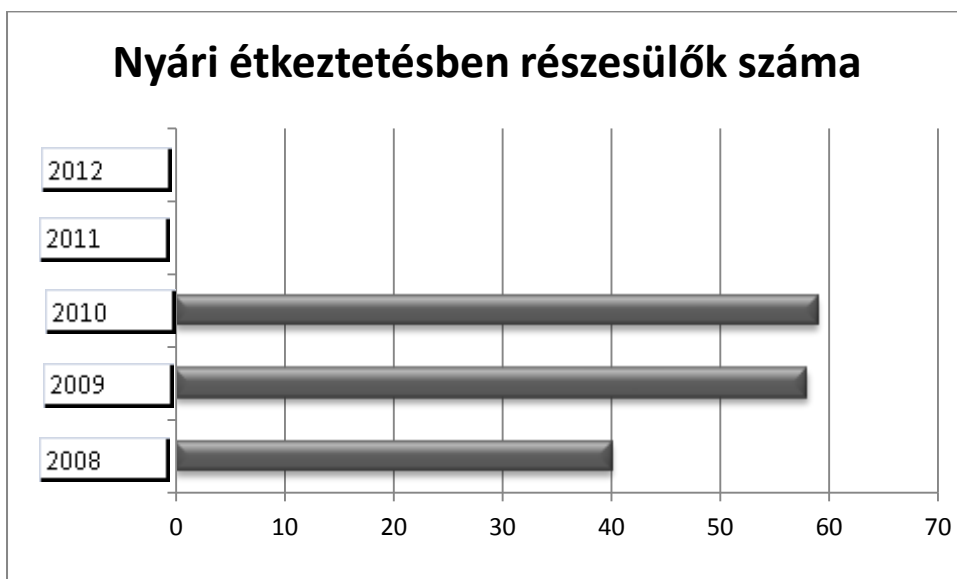

Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam

50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya.

A településen élő gyermekek mindegyike magyar állampolgársággal bír, így az EMMI rendelet ezen pontja irreleváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem jellemző, így az EMMI rendelet ezen fejezete Daruszentmiklós vonatkozásában irreleváns.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésszerű és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékoságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás a településen megoldott. Nagykarácsony község Önkormányzatával együttműködve, egy védőnői körzet működik a két településen (Daruszentmiklóson és Nagykarácsonyon), 1 fő 8 órás, főállású közalkalmazottként foglalkoztatott védőnővel, akinek a munkáltatója Daruszentmiklós Polgármestere. Daruszentmiklós Község Önkormányzata a községben szolgálati lakást biztosít számára. A státusz betöltött.

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	56
2009	1	46
2010	1	41
2011	1	36
2012	1	35

A védőnő által ellátott gyermeke száma a vizsgálat időszakban csökkent, 56 főről 35 főre. Ennek demográfiai okai vannak, az országos trendnek megfelelően Daruszentmiklóson sem születnek nagy számban gyermekek. A településen ellátatlan gyermek nincs.

A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma) Önálló gyermekorvosi praxis nincs a településen, a háziorvos látja el ezt a szakterületet is. Daruszentmiklós Község Önkormányzata szerződéses jogviszonyban áll egy Dunaföldváron élő és praktizáló gyermek- szakorvossal, heti 2 x 2 órában ellátja a beteg gyermekeket.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

- Az érintett korosztályból az egészségügyi-szociális-oktatási ellátási igényeket az Önkormányzat az óvoda intézményén belül biztosítja. A 2012/2013. tanévben beíratott gyermekek száma 34 fő. ebből beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma 9 fő, ebből hatévesnél idősebb gyermek 4 fő. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 15 fő, ebből hatévesnél idősebb gyermek 4 fő. Hétévesnél idősebb gyermek nem jár az óvodába. Fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma 5 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közül 19 fő. Az összes beíratott óvodás létszámához viszonyítva igen magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya ($9+15=24$ fő) 24 fő, azaz 70.59 %. A gyermekek napközbeni ellátása ingyenes. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított. Valamennyi érintett gyermek felvételre került az óvoda intézményébe, elutasítás nem történt.
- A Szederinda Óvoda 2013. július 1-től kezdődően ismét az önkormányzat fenntartói jogában van, a Mezőfalva-Hantos-Daruszentmiklós Községi Társulás megszüntetésével. Egyetlen helyen működik, a Daruszentmiklós, Daru sor 1/A. szám alatt. Férőhelyek száma 50 fő, jelenleg 34 gyermek veszi igénybe, 2 óvodai csoportban, reggel 6.00 és délután 17.00 óra közötti nyitvatartási idő alatt. Nyáron 30 napra – augusztus hónapban – zár be az óvoda, ez idő alatt elvégzik a nagytakarítást, játékok fertőtlenítése, hiigénés festés, és esetleges karbantartási feladatokat az új tanév kezdete előtt. Az óvoda 4 fő megfelelő szakképesítéssel rendelkező óvodapedagógussal, 2 fő képesített dajka létszámmal működik. Gyógypedagógus, kisegítő személyzet nincs.

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 - 17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	30 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

- Az óvodai nevelés adatainál elmondható, hogy az érintett korosztály száma a vizsgált időszakban minimálisan csökken, országos tendenciának megfelelően. Az óvodába beíratottak száma ennek megfelelően csökken, 49-ről 34 főre. Külön gyógypedagógiai csoport működtetése nem vált szükségessé.

Óvodai nevelés adatai

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	49	2	50	1	49	0
2009	50	2	50	1	50	0
2010	56	2	50	1	56	0
2011	38	2	50	1	34	0
2012	40	2	50	1	34	0

- Az óvodai ellátást igénybe vevők korcsoportos megoszlása a 2012/2013. tanévben azt mutatja, hogy a 3-5 évesek nagyjából azonos számban vannak jelen, a 6 évesek száma 12 fő, az iskolaelőkészítés szakmai feladatai jelentős súlyt képviselnek. Hét éves gyermek nincs az óvodában. A 20 %-ot meghaladó hiányzások aránya magas, közel 50 %. Magas a hátrányos helyzetű gyermekek száma (9 fő), és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma is (15 fő). Szerencsés helyzet, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járnak, ezáltal felzárkóztatásuk korán megkezdődik.

Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	6	8	7	12	0	33
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	1	0	0	0	1
a beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma	4	5	1	6	0	16
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	3	2	3	0	9
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	2	4	4	5	0	15

d) gyermekjóléti alapellátás

Daruszentmiklós Önkormányzata 2003. év óta működtet gyermekjóléti szolgálatot ellátási területén.

A működés feltételeit az önkormányzat 2012. évben is biztosította. A **feladat ellátását**, egy, önálló családgondozó végzi.

Az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvényben meghatározott, következő **feladatokat** látja el:

A szolgálatunk által működtetett gyermekjóléti alapellátás célja, hogy a Daruszentmiklós Község közigazgatási területén élő gyermekek és családjaik számára olyan ellátásokat biztosítsunk, amelyek megakadályozzák a veszélyeztetettség kialakulását, segítik annak megszüntetését, támogatják a családban nevelkedő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, valamint a családból kiemelt gyermek visszahelyezésének érdekében a vérszerinti szülő életviteli problémáinak megoldásában nyújtok segítséget.

A fenti feladatokon túl biztosított a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely magába foglalja:

- A gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatást, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését,
- a családtervezési, pszichológiai, nevelési egészségügyi, mentálhigiénés, és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást vagy az ehhez való hozzájutás megszervezését,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya segítését,
- a szabadidős programok szervezésében és lebonyolításában való részvételt,
- hivatalos ügyek intézésének segítését.

Szolgálatunk – összehangolva a gyermeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat is végez.

Tevékenységi körömbé tartozik a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos nyomon követése, a veszélyeztetett, illetve védelembe vett gyermekek gondozásának-nevelésének segítése, figyelemmel kísérése.

A családgondozás tervezett módon, határidő megállapításával történik. A családgondozó, a gondozás megkezdésekor rögzíti a gyermek és a szülők személyi adatait, továbbá helyzetértékelést készít. A családgondozó, a gondozási folyamat végén, - a gyermek és a szülő közreműködésével,- értékeli a gondozás eredményességét.

A családgondozónak az alapellátás (önkéntes részvétel) során törekednie kell arra, hogy a gyermeket, illetve a szülőt együttműködésre motiválja, így a sikeres munka következtében elkerülhetővé válik, a hatóság beavatkozása (védelembe vétel, átmeneti nevelésbe vétel), ahol már nincs mérlegelési lehetőségük a klienseknek az együttműködésre vonatkozóan (kötelező).

A gyermekjóléti szolgálat személyi és tárgyi feltételei biztosítottak.

e) gyermekvédelem

Az alapellátásba került gyermekek főként anyagi (megélhetési), lakhatási, gyermeknevelési, magatartási, tanulási, kapcsolati és beilleszkedési nehézségek, szülői elhanyagolás és életmód miatt kerültek, de történt: családon belüli konfliktus, a szülők vagy a család életvitele, illetve fogyatékoság, valamint szenvedélybetegség miatti alapellátásban történő gondozás.

A probléma típusok ritkán jelennek meg önállóan, rendszerint a komplex, sokproblémás esetek uralják a szakmai munkát.

A gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai alapján a gyermekek veszélyeztetettségének okai:

- Szociális depriváció: a család és a környezet gazdasági, kulturális meghatározottsága veszélyezteti a gyermek egészségét, testi és szellemi (értelmi) fejlődését, főleg a testi szükségletek és a tanulás, képzés korlátozott esélyei által.
- Érzelmi depriváció: a gyermek érzelmi szükségletei, kötődései biztonsága, állandóságérzete nem, vagy csak korlátozottan (kis mértékben) kielégített, mert a szülők, a család ezt nem képesek biztosítani.

Ha a szülők, vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével, megszüntetni nem tudja (vagy nem akarja), de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható- a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A védelembe vétel olyan hatósági kényszerítő eszköz, amely segítséget nyújt abban, hogy a gyermek veszélyeztetettsége a családon belül megszüntethető legyen, ezzel akadályozva meg a gyermek családból történő kiemelését.

Az elmúlt év(ek)ben hasonló problémakörök „élveztek” prioritást, ezért a legsúlyosabb problémák kerültek kiemelésre:

Anyagi (lakhatás, megélhetés) nehézségek még súlyosabban vannak jelen a tavalyi évnél, bár ott is vezető probléma volt. Markánsan jelen van a magatartásproblémák és teljesítményzavarok (lásd még: beilleszkedési zavarok). Elmondható, hogy a gyermeknevelési problémák, hatványozottan összefüggenek a családi konfliktusokkal, amelyek megjelennek a szülők között – különösen válás, kapcsolattartási problémák, anyagi hanyatlás esetén – megjelennek különböző generációk között, valamint a szülő – gyermek kapcsolatban.

Gyakran előfordul, hogy egy –egy rossz beidegződés, magatartásforma, deformálódott szokás, kapcsolati minta generációkon keresztül öröklődik. A szülők tudattalanul átadják a gyerekeiknek saját, rossz, rögzült viselkedési mintáikat, megküzdési stratégiáikat, és ezzel aztán újratermelik a hasonló problémákat. (vannak olyan gyermekeink, akiknek már az édesanyja, illetve az édesapja gondozott volt szolgálatunknál!).

Szolgálatunk is egyre több adományt fogad be és közvetít ki, hogy az igényeket kielégíthesse, a hiányokat pótolhassa.

A munkanélküliség negatív következményei közvetlenül hatnak a gyermekek szocializációjára. Tartós munkanélküliség esetén a gyermekek azt a rossz példát látják, hogy nincs meghatározott napirendjük a szülőknek, amihez alkalmazkodni kellene, teljesen strukturálatlan egy-egy napjuk, így „joggal” engedhetik meg maguknak, hogy későn feküdjenek le, így másnap az iskolai órákat, gyakran hiánnyal kezdik. Az igazolatlan iskolai hiányzások számának növekedése ide is visszavezethető.

Jogszabályban rögzített tény, hogy Magyarországon a szülők kötelessége és felelőssége, hogy biztosítsa gyermeke számára a rendszeres iskolába járás és a tanórákra való felkészülés feltételeit.

Az elmúlt évben, két esetben került sor, igazolatlan iskolai hiányzás miatti védelembevitelre az iskoláztatási támogatás (családi pótlék) ideiglenes megvonására, eseti gondnok kijelölésére

A többi, szolgálatunkhoz került tanulót, sikertelen alapellátásban történő gondozás keretein belül, a közoktatásban megtartani.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Daruszentmiklóson a nehéz helyzetben lévők részére, igyekszik az önkormányzat számos támogatást, segítséget megszerezni és nyújtani, annak érdekében, hogy a nehézségeket könnyebben átvészeljék és megoldják a családok, a gyermekek minél kevésbé sérüljenek.

Sajnos egyre több családban van jelen (tartósan) a munkanélküliség, mely a jelenlegi gazdasági – társadalmi helyzetben a legégetőbb problémák egyike.

Ha az embernek nincs munkahelye, munkája akkor az egész élete, életkilátásai, életlehetőségei megváltoznak. Az érintetteknek új megélhetési források, formák után kell nézniük. Sokan az önkormányzat által nyújtott segélyekből élnek, amit „feketén” vállalt munkavégzésből származó jövedelemmel próbálnak kiegészíteni. Az a jobbik eset, amikor olyan támogató családi, baráti közösség veszi körül a bajba került személyt, akik lelki támogatást nyújtanak, segítenek a lehetőleg gyors elhelyezkedésben, tehát mindenképpen megtartó erőt képviselnek. (A legutóbbi statisztikák szerint, ma Magyarországon egy frissen állástalan, vagy pályakezdő számára legalább, hat hónapot vesz igénybe az álláskeresés és elhelyezkedés.)

A munkahely hiánya magával hozza a szülő pszichés feszültségét, türelmetlenségét, amely agresszióban is megnyilvánulhat a család, illetve a gyermek felé.

Ez az állapot, az ellenkező esetben is kialakulhat: amikor a szülő túlzottan leterhelt a vállalt munka és kötelezettségek miatt és otthonra már nem jut sem, ideje sem ereje, hogy a családtagjai felé türelemmel, szeretettel és figyelemmel forduljon. Így alakulnak aztán ki a gyermeknevelési és a családon belüli viszonyokat (szülők egymás között, szülő – gyermek kapcsolatok) jellemző anomáliák.

Az otthoni konfliktusok, nevelési problémák, jó táptalaja a gyermek iskolai problémáinak: beilleszkedési, magatartási, viselkedési, és tanulászavarok megjelenésének.

A fent említett problémátípusok, a mindennapi életben átszövik egymást, egymásból alakulnak ki. Jól látható, hogyan függnek össze a személyes problémák a társadalmi változásokkal.

A Gyermekjóléti szolgálatnak különösen nehéz, azokban a családokban eredményt elérni, ahol a szülő nem partner, a gyermekkel kapcsolatos problémák kezelésében. Sokszor azért, mert maga is hátrányokkal küzdő, vagy éppen deviáns-viselkedést mutató személy. Ezért aztán nem is nyújthat megfelelő, követendő mintát a gyermeknek (pl.: bűnöző, „naplopó” életmódot folytat).

Továbbá, nap, mint nap tapasztaljuk, hogy a szülő túlságosan leterhelt, a szülői felelősség, illetve kompetencia, pedig nem tisztázott, vagy súlyosan félreértett. A szülő gyakran a családgondozótól, iskolától, óvodától, védőnőtől várja, hogy a felmerülő problémákat megoldja helyette.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településen az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok valamennyi együttműködő partnert megmozgatják. Az önkormányzat, az oktatási intézmények, a civil szervezetek összefogva, együttműködve szervezik ezen programokat. Rendszeresen eredményes pályázatok adják a rendezvények kereteit, de öntevékenyen is készülnek táborok, rendezvények a szabadidő hasznos eltöltésére.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) A gyermekétkeztetés a településen a közétkeztetés keretében valósul meg. 2013. január 31-ig az önkormányzat saját főzőkonyhát üzemeltetett, 2013. február 1-től az erőteljes alulfinanszírozás miatt vállalkozónak üzemeltetésbe adta a feladatot, főzőkonyha helyett melegítőkonyha működtetésével. Az ellátás módja és díja nem változott, ugyanúgy helyben történő étkeztetéssel, ugyanazon a térítési díjon biztosított az ellátás. A gyermekek közétkeztetése hétfőtől péntekig, iskola és óvoda nyitvatartási időben biztosított, a jogszabályoknak megfelelően. Nyári időszakban, az EMMI rendelet szigorodása, a magas önkormányzati önrész nehéz előteremthetősége miatt 2011-től nem él a lehetőséggel az önkormányzat. A gyermek étkeztetésben igen nagy arányban jelenik meg az ingyenes és 50 % kedvezményben részesítendő gyermekek száma. Az óvodások tekintetében 2008-ban a 49 főből 24 fő volt ingyenes étkező, ez közel 50 % volt. 2012-re ez az arány jelentősen emelkedett, 26 ingyenes étkező volt a 34 főből, azaz 76.5 %. Ez egyértelműen mutatja a családok elszegényedését, anyagi helyzetük romlását. Az általános iskolában az ingyenes étkezők aránya a vizsgált időszakban megduplázódott, felmenő rendszerben az óvodás gyermekek az iskolai szintre lépve magukkal vitték a problémát. 2010-ben 58 ingyenes étkező volt a 104 főhöz, közel 50 % arányban. Az 50 % kedvezményben részesülők száma stabilan 7-8 fő a vizsgált időszakban, ez településszinten nem jelentős.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	24	39	7	61	0	40
2009	32	42	8	59	19	58
2010	21	58	6	75	18	59
2011	29	58	8	75	24	0
2012	26	61	7	76	16	0

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor Ez Daruszentmiklóson nem jelenik meg, ilyen jellegű probléma nem merült fel, így az EMMI rendelet ezen címe irreleváns a településen.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az oktatásban résztvevők esélyeinek egységes biztosításán túl az önkormányzat kiemelt jelentőséget biztosít a településen élő HH és HHH. gyermekek hátrányainak leküzdésére, a felzárkóztatása. Ennek keretében az iskola IPR pályázaton vett részt, a program több éven áthúzódó esélyegyenlőséget, felzárkózását, kiemelt figyelmet biztosít az érintett gyermekek számára.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása az óvodában a fejlesztő foglalkoztatásban való részvétellel és a 20 %-ot meghaladó hiánnyal mérhető. A 2012/2013. tanévben beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma összesen 9 fő, melyből az 1. csoportban 2 fő, a 2. csoportba 7 fő jár. Ebből a 6 évesnél idősebb gyermekek száma 4 fő. A 20 %-ot meghaladó hiányzó gyermekek száma igen magas arányban van jelen, 2/3-a ennek a kategóriának (6 fő), ebből felel (3 fő) 6 évesnél idősebb gyermek. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma 15 fő, melyből 4 fő a 6 évesnél idősebb. A kategóriából mind a 15 fő 20 %-ot meghaladóan hiányzó gyermek., ebből 1 fő a 6 évesnél idősebb korú. Fejlesztő foglalkozásokon mindösszesen 5 hátrányos helyzetű és 19 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vesz részt, ami azt jelenti, hogy a 20%-ot meghaladóan hiányzó gyermekek is hiánnyasuktól függetlenül is részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon. Ez elismerően hat az iskolai felkészítésre, a felzárkóztatásukra.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport 1	2	0	2	7	7	8
Csoport 2	7	6	3	8	8	11
Összesen	9	6	5	15	15	19
6 évesnél idősebb gyermekek	4	3	3	4	1	3
7 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0

- Az óvodai körzethatár és ellátotti létszám tekintetében megállapítható, hogy valamennyi a körzetben élő és felvehető gyermek fel van véve az óvodába, ellátatlan gyermek a településen nincs. Összességében megerősítve az eddig elmondottakat megállapítható, hogy igen magas a az óvodába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (26 %), és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya (44 %).

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek össz-létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	34	9	15	34	9	26%	15	44%
Összesen	34	9	15	34	9	26%	15	44%

- Az általános iskolában tanulók száma a vizsgált időszakban kiegyenlített, 104-107 fő között mozog. Az alsó éf első tagozat oktatásában részt vevők aránya közel azonos, minden tanévben. A napközis tanulók száma és aránya is kiegyenlített, 30 fő körüli.

Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	61	43	104	27	26,0%
2011/2012	53	50	103	31	30,1%
2012/2013	56	51	107	32	29,9%

- A Benedek Elek Általános Iskola 2013. január 1-től kezdődően állami fenntartásba és működtetésbe került, a Klebelsberg Kuno Intézményfenntartó Központ alatt végzi tevékenységét. Az Önkormányzat az eddigiekhez hasonlóan ezután is partnerének tekinti az iskolát, együttműködnek kulturális műsorok, rendezvények terén, a gyermekeknek nyári tábor szervez az önkormányzat, és támogatóan áll a

mindennapi életben is az iskola mögött. Az iskola feladat-ellátási helyeinek száma a településen három, a „Nagy iskola” épülete a Berzsenyi Dániel u. 1. szám alatt található, a Klebelsberg Kuno Népiskola épületében működik a második feladat-ellátó hely, ahol két osztály működik a tornateremmel, és egy osztály tanul a Szederinda Tagóvoda épületében, amely helyiségben a napközi is működtetve van. Gyógypedagógiai osztályok működtetésére nincs szükség az iskolában. Az általános iskolai osztályok száma évfolyamonként 1 osztály, a feladat-ellátás összesen 8 évfolyam 8 osztállyal történik.

Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	3
2011/2012	4	4	8	0	0	0	3
2012/2013	4	4	8	0	0	0	3

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma a nappali oktatásban két tanévre vizsgált tényező. A 2010/2011. tanévben 12 fő végzett a 8. osztályban, a következő tanévben 9 fő végezte el az általános iskolát. Ez a teljes osztálylétszámot jelenti. Ez összarányban a tanulókhoz viszonyítva 8-10 %.

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	12	11.54
2011/2012	9	8.73

Az iskolai ellátás 2012/2013. tanévben történő igénybevételével kapcsolatosan elmondható, hogy a 107 fő összes létszámból 53 fő hátrányos helyzetű, 30 fő halmozottan hátrányos helyzetű tanuló van. Arányuk ebben az oktatási intézményben is magas, a hátrányos helyzetű tanulók közel 50 %-ban, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közel 30 %-ban vannak jelen. Megjelenésük minden évfolyamban megmutatkozik, nagyobb arányban az alsós tanulók körében, ami az utóbbi 10-12 év társadalmi problémájának vetülete, az elszegényedés, munkanélküliség, és aluliskolázottság együttes problémáját vetíti elő. Sajátos nevelési igényű (táblázatban: SNI) tanulók száma 16 fő, ebből halmozottan hátrányos helyzetű diák 6 fő, szintén az alsóbb évfolyamokról. Integrációs normatívát (felzárkóztatás céljából) 38 fő után igényel az iskola.

Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban 2012/2013. tanév

évf.	Fő	Nap- közi	Bejá- ró	HH létsz.	HH tanuló aránya az osztály létszámhoz viszonyítva	Halmazott hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámhoz viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszám	SNI tanuló aránya az osztály létszámhoz viszonyítva	SNI tanulók számból a HHH tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1.	12	8	0	7	58%	4	33%	1	8%	0	5
2.	15	8	0	6	40%	5	33%	2	13%	2	6
3.	14	8	0	7	50%	5	36%	0	0%	0	6
4.	15	8	0	10	67%	3	20%	3	20%	1	4
5.	11	0	0	7	64%	3	27%	2	18%	1	5
6.	19	0	0	8	42%	6	32%	4	21%	2	6
7.	11	0	0	4	36%	2	18%	0	0%	0	4
8.	10	0	0	4	40%	2	20%	4	40%	0	0
Összes	107	32	0	53	50%	30	28%	16	15%	6	0

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma, stb.)

Az általános iskolában a személyi feltételek megfelelőnek mondhatóak. Nem szaktanítást végző tanító nincs, szaktanítást végző tanító 5 fő, szaktanítást végző tanár 5 fő – 1 fő hiánylétszámmal, gyermekvédelmi felelős 1 fő, kisegítő személyzet 3 fő dolgozik. Gyógypedagógus nincs foglalkoztatva az intézményben.

Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	5	0
Szaktanítást végző tanárok száma	5	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Kisegítő személyzet	3	0

A köznevelésben gyógypedagógus és iskolapszichológus foglalkoztatása nem történik.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Daruszentmiklóson ez nem fordult elő, nincs ilyen jelenség. Ennél fogva az EMMI rendelet ezen pontja irreleváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Daruszentmiklóson egyetlen közoktatási intézmény működik, a Benedek Elek Általános Iskola, így az iskolák közötti összevetés az országos adat-összehasonlítás tükrében lehetséges.

A kompetencia mérés adatai az iskola diákjainak teljesítményét évek óta az országos átlagnak megfelelő szinten mutatják, ami az oktatás stabil színvonalon teljesítését mutatja.

Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
szövegértés 6. évfolyam	1356	1483	1455	1465	1348	na	1472
szövegértés 8. évfolyam	–	–	1466	1577	1467	na	1567
matematika 6. évfolyam	1505	1498	1474	1486	1538	na	1489
matematika 8. évfolyam	–	–	1340	1600	1564	na	1612

A továbbtanulási kimutatás megerősíti az elmondottakat, a vizsgált időszakban az általános iskolát végzők közel 50 %-a szakközépiskolába tanult tovább, gimnáziumban a 2008/2009. tanévben és a 2010/2011. tanévben ment tanuló. Speciális szakiskolába nem került senki, valamint olyan tanuló sem volt, aki nem tanult tovább az általános iskola elvégzését követően.

Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül
2008/2009	6	33	60	0	34	67	0	0	0
2009/2010	0	0	45	50	55	50	0	0	0
2010/2011	9	50	27	50	64	0	0	0	0
2011/2012	0	0	44	33	55	67	0	0	0

A lemorzsolási mutatók az általános iskolában a vizsgált időszakban nem drasztikusak, az arány 3-5 % közötti. Az országos átlagnál kedvezőtlenebb (2.1 %), ugyanakkor tényadat, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek köréből kerülnek ki jellemzően az éviméltők. (A 2011/2012. tanévben 100 %-ban.)A kimutatásból kiderül az is, hogy jelentős 250 óránál nagyobb mértékű hiányzás nem volt az általános iskolában.

Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamisméltők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében	összlétszám on belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	5	40	0	0	0	0
2009/2010	3	0	0	0	0	0
2010/2011	0	0	0	0	0	0
2011/2012	4	100	0	0	0	0

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Hátránykompenzáló programokban részt vesz az általános iskola, tehetséggondozó programban 1-1 fő halmozottan hátrányos helyzetű tanuló vett részt a 2008/2009. és a 2010/2011. tanévben. Minden tanévben megszervezésre kerül az iskolások számára nyári tábor, jelentős, közel 50 %-os tanulói részvétellel, melynek legnagyobb része (45 főből 35 fő) hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókból áll. Alapfokú művészetoktatás folyt a 2008/2009. tanévben az intézményben, 23 fő részvételével. A 2012/2013. tanévben ismét bevezetésre került, néptánc oktatás keretében.

Hátránykompenzáló programok

tanév	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	1	0/1	40	16	23	9 12
2009/2010	0	0	30	10	0	0
2010/2011	1	0/1	45	33	0	0
2011/2012	0	0	45	35	0	0

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyon magas az óvodába járó gyermekek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az intézményben.
sok a 20 %-ot meghaladó hiányzások száma a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél	fejlesztő pedagógus alkalmazása
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése. Családok bevonásával, családi mintával.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a ezen szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 50.31 %-a nő (649 fő);
- a női lakosok több mint fele, 59 %-a 18-64 éves tehát aktív korú (381 fő);
- a nyilvántartott/registrtált munkanélküli nők aránya 1,5 – 2.0 x magasabb a férfiakéhoz viszonyítva,
- a nyilvántartott pályakezdő álláskereső tekintetében a nők aránya 1,5 – 2.0 x magasabb a férfiakéhoz viszonyítva,
- a 65 éven felüli nők száma és aránya duplája a férfiakénak, 140 fő a nő, 69 fő a férfi.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

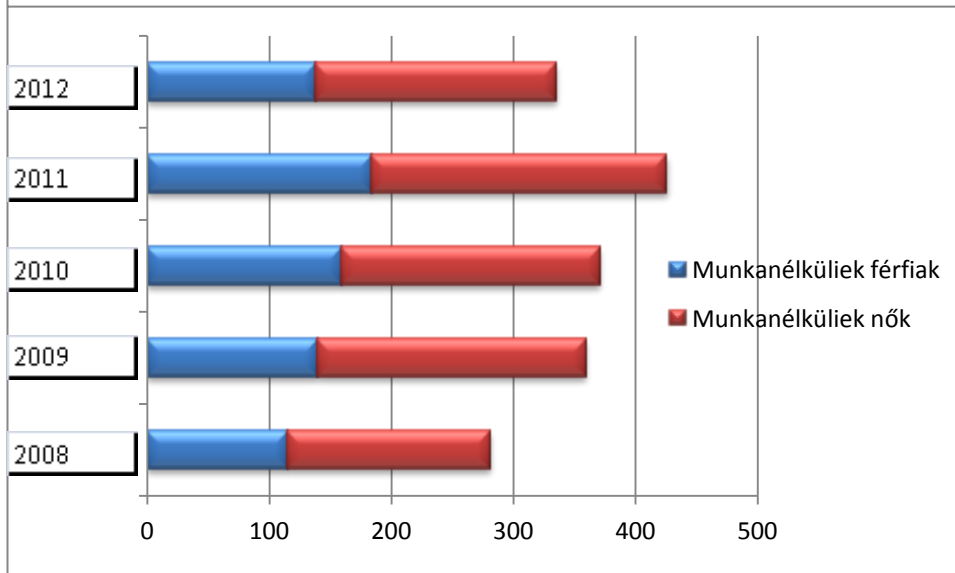
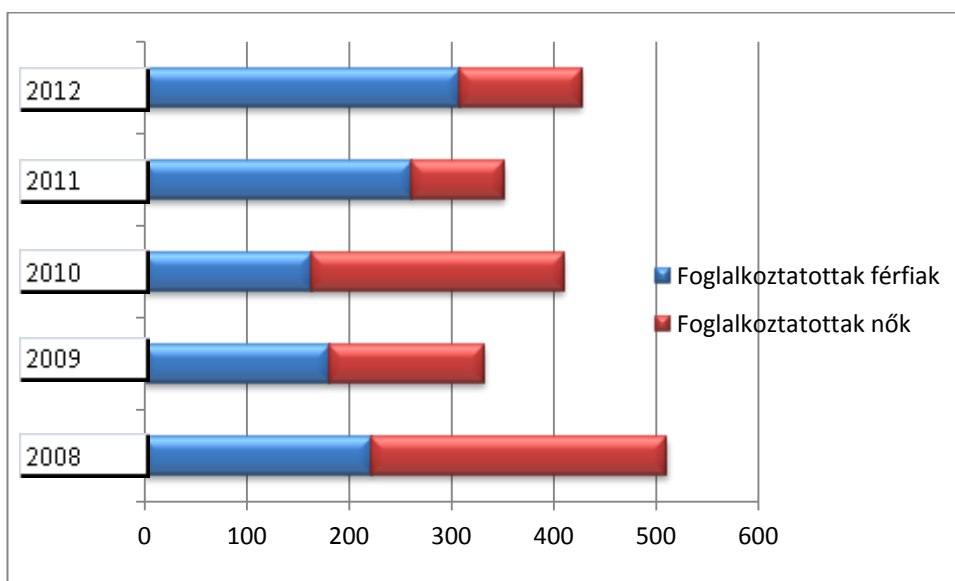
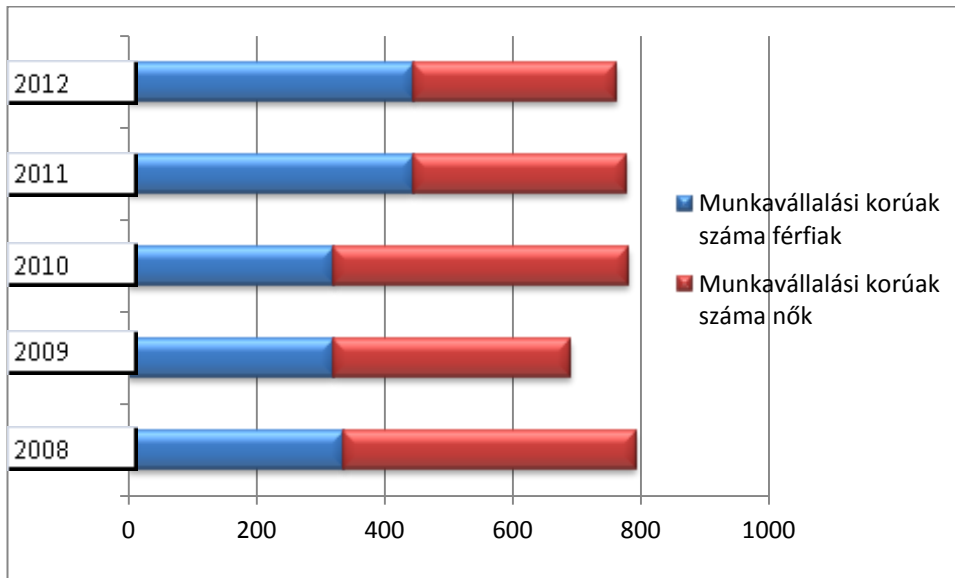
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők foglalkoztatásának mutatói arról adnak felvilágosítást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Daruszentmiklóson a munkavállalási korúak tekintetében férfiak esetében a 18-62 éves korosztályt, nők esetében a 18-58 éves korosztályt tekintettük alapul. A vizsgált időszakban a 2011. évtől megfordult az arány, a férfiak lettek nagyobb arányban a nőkhöz képest. 2011-ben 446 férfi, 332 nő, 2012-ben 447 fő férfi, 315 fő nő volt az aktív korúak körében. A foglalkoztatottak tekintetében a 2008. évet kivéve mindvégig a férfiak voltak előnyben, 2009-ben 20 %-kal, de 2012-re már 2.62 x-ese volt a férfiak előnye. A munkanélküliek tekintetében a regisztrált munkanélküliek száma került rögzítésre. A vizsgált időszak teljes egészében hátrányban voltak a nők, 2008-ban 166 nő a 115 férfival szemben, 2012-re ez tovább súlyosbodott, 197 nő volt érintett 138 férfival szemben.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	337	455	222	289	115	166
2009	321	370	181	151	140	219
2010	322	459	163	247	159	212
2011	446	332	262	90	184	242
2012	447	315	309	118	138	197

Foglalkoztatás és munkanélküliség nemek szerint

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei vizsgálata nagyon nehéz a településen, mert erre vonatkozó konkrét adat és információk nincs, összefüggés tekintetében. Az alacsony iskolai végzettség mindenképpen országos adattartalomban is megerősíti azt, hogy nehezebb az elhelyezkedés, mint a magasán kvalifikált, vagy több szakmával bíró emberek esetében. A nők helyzete itt még súlyosbodik azáltal, hogy családjuk, gyermekeik vannak, vagy várható a családalapítás.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség) Erre vonatkozóan helyben adatunk, információk nincs, de országosan általánosságban elmondható, hogy azonos korú, végzettségű és képességű férfi és nő közül jellemzően a férfiak magasabb jövedelmet kapnak. Konkrét kimutatással a településről nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

A védőnő szoros együttműködésben dolgozik a családsegítő szolgálattal. A védőnői szolgálat nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama gyakorlati és lelki segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel, az orvossal is, így a településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A településen egy védőnő dolgozik, osztott munkakörben Daruszentmiklós és Nagykarácsony között. A feladatellátásába tartozó gyermeklétszám a vizsgált időszakban jelentősen csökkent, a demográfiai változások miatt. 2008-ban 58 3 év alatti, 2012-ben már csak 35 fő 3 év alatti gyermek volt a településen.

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	56	56
2009	1	46	46
2010	1	41	41
2011	1	36	36
2012	1	35	35

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belül erőszak a nemzetközi és az országos statisztikák alapján jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Az is tény, hogy a leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni.

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	1	1	0
2009	1	1	0
2010	3	1	0
2011	4	1	0
2012	1	0	0

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nincsenek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások. A település vonzáskörzetében lévő nagyvárosból, Dunaújvárosból lehet segítséget kérni ebben a témában, amennyiben szükségessé válik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 50 % nő található, az Összeférhetetlenséget és Vagyonyilatkozatot Vizsgáló Pénzügyi Bizottság elnöke nő. Önkormányzat dolgozóinak közel 85 %-a nő.

Megállapítható, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

Nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	5	4
2009	5	4
2010	3	3
2011	3	3
2012	3	3
2013	3	3

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák, és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket érintő társadalmi problémák megfelelnek az e témában országosan felmerülő problémáknak, azaz a foglalkoztatásuk, elhelyezkedésük, alacsony iskolai képzettségük, és a családjánya szerepük miatti negatív diszkriminációban van részük. Az önkormányzat mint foglalkoztató igyekszik női munkaerőt alkalmazni, a szakapparátus 13 főből (polgármestert is beleértve) 11 női alkalmazott van. A közfoglalkoztatás terén a feladatoktól függően (fizikai teherbírási képesség korlátja miatt) igyekszik nőket alkalmazni, ezzel is biztosítani a családok megélhetését.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek.	helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet. A munkanélküliséggel összefüggő helyzet.	- Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. - Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása – rekreáció támogatása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek, stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az összes nyugdíjas száma a településen a vizsgált időszakban állandó, 400 főhöz közelít. Ezt megerősíti a népesség-kimutatás 65 év felettiiek statisztikája, stabilan 210 fő körüli az érték 2008-2012. között. A jövedelmi helyzetük kiegyensúlyozott, nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, melynek inflációs szinten tartásáról a Kormány gondoskodik, így életvitelük kiszámítható, megélhetésük biztosított.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.

Az állandó népesség számában meghatározó jelentőségű az idősök aránya, a 65 éven felüliek száma. 2011-ben a 65 éven felüli nők száma 136 fő volt, a 65 év feletti férfiak száma 73 fő volt. 2012-ben mindez 140 – 69 fő arányt képvisel, azaz közel duplája a nők aránya a férfiakéhoz képest. Az összes lakosság tekintetében a 65 éven felüliek úgy 2011-ben mint 2012-ben 16,2 % -os arányt képviseltek. A 65 év felettiiek száma 2008-2012. között változatlan, 207-209 fő volt, a lakosság stabil rétege.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

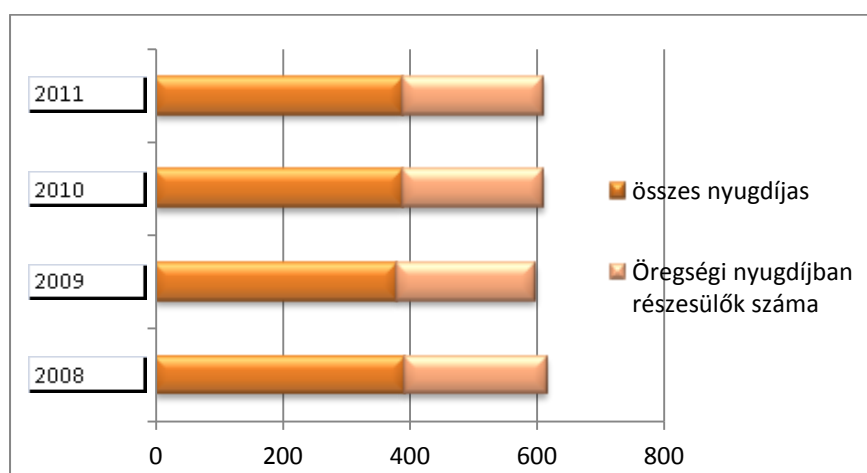
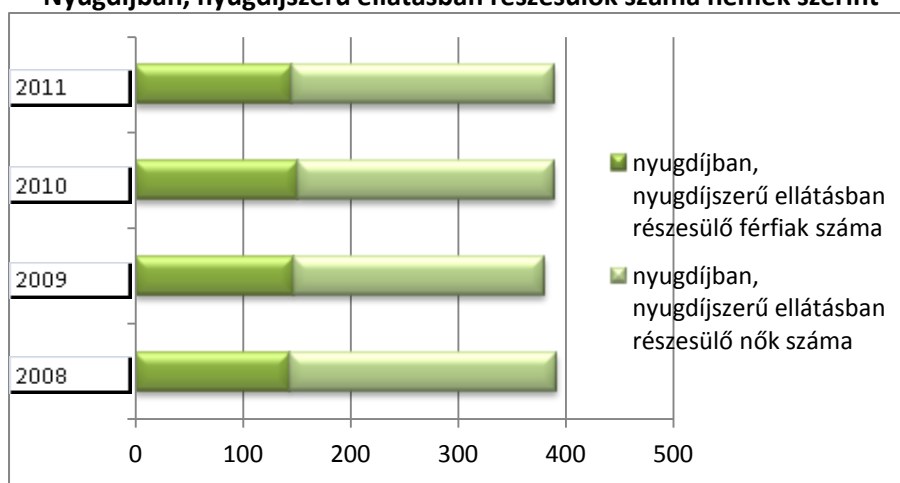
Az idősök munkaerő-piaci szerepvállalása nem mérvadó a településen. Jellemzően öregségi nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. Az összes öregségi nyugdíjban részesülők száma stabilan állandó 2008-

2012. között, 217 és 224 között alakult. A nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők tekintetében magasabb arányt képviselnek a nők, 60-40 arányban.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas	Öregségi nyugdíjban részesülők száma
2008	144	248	392	224
2009	147	233	380	217
2010	152	237	389	222
2011	146	243	389	222

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen az idősök foglalkoztatása nem jellemző, tekintettel arra, hogy a vidéki élet elégséges munkát ad számukra, tekintettel a korukból adódó nehézségekre (pl. egészségügyi problémák, lelassult életmód, stb.). Az idősök jellemzően nem igénylik a munkaviszony jellegű foglalkoztatást, ugyanakkor az öntevékeny szerepvállalásuk él a faluban. Valamennyi civil szervezet és önszerveződő közösség aktív tagjai, az önkormányzatnak minden rendezvényén és programján segítőként jelennek meg a még tenni tudó és akaró idősök. Daruszentmiklóson nagy tisztelet övezi ezen korosztályt, minden évben külön rendezvényként köszönti őket az önkormányzat az Idősök Világnapján, továbbá a kerek és 5-re végződő éveik születésnapján egyéni felköszöntésben részesülnek.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén - az idősök számára nehezen kimutatható. A diszkrimináció felmérésre rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtetni lehet annak létezésére. Az ismert a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2008 – 2012. között jelentősen megemelkedett, jellemzően a 2009. évben. Ezt követően már csak kis mértékben növekedett a számuk. Ebből az 55 éven feletti regisztrált munkanélküliek száma meredek görbületet mutat, 2008-ról 2010-re 30 %-kal növekedett, 44 főről 61 főre, majd 2012-re visszarendeződött az arány a 2008-as szintre 44 főre. A regisztrált munkanélküliek száma mellett fontos információ a tartós munkanélküliek száma, mely a 180 napon túli munkanélkülieket foglalja magában. Ez a vizsgált időszakban megduplázódott, folyamatos emelkedéssel, 46 főről 2012-re 85 főre emelkedett a számuk.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma
	fő	fő	%	fő
2008	147	44	30%	46
2009	359	44	12%	59
2010	371	61	16%	59
2011	426	60	14%	78
2012	335	44	13%	85

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök az egészségügyi szolgáltatásokhoz a településen a többi korosztályhoz hasonlóan az alapellátást tekintetében férhet hozzá. Egyéb egészségügyi ellátás igénybevétele érdekében a közeli nagyváros, Dunaújváros egészségügyi rendszerét kell igénybe vennie, ami nehézséget jelenthet az idősök számára a beutazás, várakozás ideje miatt.

Szociális ellátások terén az önkormányzat megfelelően a jogszabályi követelményeknek szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást biztosít a rászorulóknak – nem csak kizárólag az idős lakosságnak. időskorúak nappali ellátása nem működik a településen, jogszabályi követelményként nem jelenik meg, továbbá ilyen konkrét igény nem merült fel az érintett korosztály részéről.

64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma
	fő	fő
2008	207	0
2009	205	0
2010	203	0
2011	209	0
2012	209	0

Az önkormányzat által biztosítandó szociális pénzbeli ellátási forma az időskorúak járadéka. Ebben az ellátásban a vizsgált időszakban nem részesült senki, ilyen irányú kérelem nem született a településen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés az önkormányzat részéről a településszintű rendezvények megtartásával biztosított, többek között a nemzeti ünnepeinkhez kötődő kulturális rendezvények, az idősek világnapja kapcsán megrendezésre kerülő köszöntő ünnepi rendezvény, a falukarácsony ünnepe, a falunap rendezvénye.

A településen működik több aktív civil közösség, melyek közül egy bejegyzett hivatalos szervezet, a FALULÁNC Közérdekű Érdekképviselői Szövetség, és két önszerveződő közösség: az immár több mint 40 éves múltra visszatekintő Kertbarát kör, és a Darumadár népdalkör. Ezen utóbbi két szervezet jellemzően az idősek korosztályát képviseli, a FALULÁNC Szövetség összetett korosztályú szervezet, de tagjaiban jellemzően jelen vannak a 65 éven felüliek is. Kulturális és közművelődési szerveződésekük valamennyi szervezetenél működik, jellemzően saját tagjaik számára, de a FALULÁNC Szövetségnek több rendezvénye is van, melyen aktívan részt vesz az időskorú lakosság is. Ilyen például a hagyományosan több éve megrendezésre kerülő Szent Iván éji rendezvény, és karácsony időszakában a négy alkalommal megrendezésre kerülő Adventi gyertyagyújtás ünnepi programja.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártassága minimális. Nyitottságuknak megfelelően jellemzően a családon belül gyermektől, unokától tanulnak némi informatikát, szervezeten nincs a településen erre program.

6.4. Az idősokat, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.

Ezen programok jellemzően az érzelmi életükhöz és az egészségükhöz köthetőek. Tisztelettel és szeretettel köszönti őket a település az Idősek Világnapján, és Karácsony környékén a Szeretet Ünnepe, melyet a Falukarácsonya ünnepség keretében az egész falu közösen ül meg. Egészségügy terén különböző szűrővizsgálatokat biztosít az önkormányzat számukra, melyek sora tovább bővíthető.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősök egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése csak alapellátás terén megoldott a településen.	Mobil szűrővizsgálatok, helyben történő laborvizsgálatok bevezetése igény szerint.
Az idősök, különösen az egyedül élők kiszolgáltatottabbak a bűnözésnek.	Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.
Informatikai járatlanság.	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható.

A közfoglalkoztatásban Daruszentmiklóson nem vesznek részt fogyatékkal élők.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén Mivel a foglalkoztatásban nem vesznek részt a gyakorlatban, hátrányos megkülönböztetésről nem beszélhetünk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek a községben pénzbeli ellátást és természetbeni ellátást ilyen címen nem igényeltek. Az önkormányzat nem tartja nyilván, hogy a pénzbeli illetve természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátási formáknál orvosi igazolás becsatolása a kötelező, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis, vagy a fogyatékoság. Egyes ellátási formáknál a Magyar Államkincstár a folyósító szerv, ezért kizárólag személyes információval bírható a településen élő fogyatékos személyek köre, és életkörülményei.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények csak részben akadálymentesek. Az önkormányzat figyelembe veszi, hogy a közösségi rendezvények az akadálymentesen megközelíthető helyiségekben, vagy szabadtéren legyenek megtartva.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége.

Az egészségügyi intézmény akadálymentesített, kulturális és sportprogramok szinterei részben akadálymentesítettek, egyéb téren fejlesztési lehetőségek vannak még a településen.

c) Munkahelyek akadálymentesítettsége. A településen nem áll foglalkoztatás alatt fogyatékkal élő személy. A helyi foglalkoztatók munkahelyei akadálymentesnek mondhatóak (önkormányzati intézmények, üzletek, stb.).

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A buszmegállók, járdák, parkok akadálymentesek.

e) Fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások a településen nincsenek, ez idáig igény sem merült fel ezekre.

f) pozitív diszkrimináció az Önkormányzat részéről az akadálymentesítettség nyomon követése, a házi-gondozói szolgálat széles körben való működtetése (30-35 fő ellátott).

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok működését.

Jelentős civil szervezetek a kerületben:

Daruszentmiklósi Polgárőrség, FALULÁNC Közérdekű Érdekvédelmi Szövetség, Kisszentmiklós-Daruhegy Gyermekvédelmi Alapítvány, Magyar Hagyományőrző és Lovas Egyesület.

Az Önkormányzat a civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja. Partneri viszonyt alakított ki velük.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása. A településen nemzetiségi önkormányzat nincs, egyházi szerepvállalás nincs. Az önkormányzat és civil szektor partnersége kiemelkedő. Négy cégbíróság által bejegyzett civil szervezet létezik, ebből három aktív kapcsolatban van az önkormányzattal. Kölsönösen segítik egymás működését, rendezvényeit. Az önkormányzat támogatja anyagilag is a működésüket, pályázat útján, segíti plusz forráshoz juttatni őket, hivatalának bevonásával közreműködik pályázatok benyújtásához.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat partneri kapcsolatban áll a Dunaújvárosi kistérség valamennyi önkormányzatával. Mivel több feladatot közösen old meg társulási formában (így a Közös Önkormányzati Hivatal működtetését, védőnői társulást, átmeneti gyermekotthont TKT-n belül), így kiemelt partnerének tekinti Nagykarcsony Község Önkormányzatát.

d) nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége. A településen nincs nemzetiségi önkormányzat, így az EMMI rendelet ezen címe irreleváns Daruszentmiklós vonatkozásában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. A helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában az önkormányzat, szervei és a civil szervezetek vállalnak részt, így az EMMI rendelet ezen pontja irreleváns.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatában.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az Önkormányzat hivatalos honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket bárki megismerheti, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
romák/mély-szegénységben élők	alacsony iskolázottság	helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint
	kevés szűrővizsgálat	kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése
Gyermekek	nagyon magas az óvodába járó gyermekek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben.
	sok a 20 %-ot meghaladó hiányzások száma a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknel	fejlesztő pedagógus alkalmazása
	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése.
Idősek	Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférése csak alapellátás terén megoldott a településen.	Mobil szűrővizsgálatok, helyben történő laborvizsgálatok bevezetése igény szerint.
	Az idősek, különösen az egyedül élők kiszolgáltatottabbak a bűnözésnek.	Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.
	Informatikai járatlanság.	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.
Nők	A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek.	helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása.
Fogyatékkal élők	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
	A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint	Önkormányzati hivatal, Családsegítő szolgálat, Polgármester
	2. kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	Önkormányzati Hivatal, Családsegítő szolgálat, Védőnő , házi gondozók
Gyermekek	3. korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben.	Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője
	4. fejlesztő pedagógus alkalmazása	Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője, Benedek Elek Általános Iskola igazgatója
	5. Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése.	Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője, Benedek Elek Általános Iskola Igazgatója , Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Önkormányzati Hivatal, FALULÁNC Szövetség,
	6. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője, Benedek Elek Általános Iskola Igazgatója , Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Önkormányzati Hivatal, Polgármester
Idősek	7. Mobil szűrővizsgálatok, helyben történő laborvizsgálatok bevezetése igény szerint.	Háziorvos , védőnő, Önkormányzati hivatal, házi gondozók
	8. Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.	Polgármester , Rendőrkapitányság, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Önkormányzati hivatal, házi gondozók
	9. Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal
Nők	10. helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal
	11. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, FALULÁNC Szövetség,
	12. Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, FALULÁNC Szövetség,
Fogyatékkal élők	13. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal
	14. információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.	Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal
	15. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	Polgármester, háziorvos, Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók , Önkormányzati hivatal
	15. Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.	Polgármester, Házi gondozók , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal

Jövőképünk

- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők szociális helyzete és életkörülménye javul,
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek mentális és egészségügyi fejlődését, felzárkóztatását,
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, természetbeni ellátásra,
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családjuk szerepével együtt az elmagányosodás megelőzése.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi integrációját.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Megjegyzés: rövid távú cél továbbiakban: R; középtávú cél továbbiakban: K; hosszútávú cél továbbiakban: H

Intézkedés címe:	Helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen mélyszegénységben élők jellemzően alacsony iskolázottsággal bírnak. Anyagi helyzetük nem teszi lehetővé, hogy beiratkozzanak a közeli városokban képzésekre. Sem a tanfolyam díját, sem a szükséges eszközbeszerzést, sem az utazás költségeit nem tudják finanszírozni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: helyben biztosítani képzéseket. Ezzel javíthatóak az elhelyezkedés esélyei. R: lehetőség felmérése tanfolyam megszervezésére esetleges pályázat bevonásával. K: lakosság megszondázása, jelentkezők adminisztrálása. A tanfolyam előkészítése, esetleges pályázat benyújtása. H: Képzés megtartása, sikerességének biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérések, jelentkezési lapok elkészítése, kitöltés koordinálása, helyszín biztosítása, tanfolyam lebonyolítójával koordináló tevékenység.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, polgármester , Önkormányzati hivatal, oktatásszervezők, oktatók.
Partnerek	Családsegítő Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: lehetőség felmérése tanfolyam megszervezésére 90 nap, K: lakosság megszondázása, jelentkezők adminisztrálása 30 nap, H: képzés ideje: 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- Tanfolyamot elvégzettek száma, - munkát vállalók száma, - lemorzsolódási mutatók, - következő tanfolyam igényfelmérése Fenntarthatóság érdekében az érdekeltség növelése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- motiváció hiánya a célcsoport részéről - pályázati lehetőség hiánya - tanfolyamszervezők érdektelensége - lemorzsolódás
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, tanfolyamszervező, oktatók, tanterem, eszközök

Intézkedés címe:	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre. Az idősebb korosztály nehezen tudja megoldani a beutazást a vizsgálatok elvégzésére, a tömegközlekedés hiányossága miatt. A fogyatékkal élők életvitelük miatt nem, vagy csak aránytalanul nehezen tudják megoldani a szolgáltatások megközelítését.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: érintett lakosság egészségügyi állapota ne romoljon, egészségügyi prevenció. R: kapcsolat felvétele háziorvossal, védőnővel, kihelyezhető szűrővizsgálatok felmérése. K: lakossági tájékoztatás, szórólapok készítése, helyszín biztosítása H: szűrővizsgálatok elvégzése, egészségügyi állapot javulása/stagnálása, betegségek megelőzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín biztosítása.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, háziorvos, védőnő , polgármester, családsegítő szolgálat
Partnerek	Önkormányzati hivatal, egészségügyi intézmény, házigondozók
Határidő(k) pontokba szedve	R: - kapcsolatfelvétel háziorvossal: 60 nap, - lakossági tájékoztatók kézbesítése: 15 nap, K: helyszín biztosítása: szűrővizsgálatok előtt 5 nap, H: szűrővizsgálat lebonyolítása: 1 év.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	programban részt vevők száma, elvégzett vizsgálatok száma, újabb típusú szűrővizsgálatok igénymegjelenésének száma. Fenntarthatóság érdekében érdekeltiség növelése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	házi orvos és egészségügyi intézmény elzárkózása, érdektelenség a célcsoport részéről,
Szükséges erőforrások	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai

Intézkedés címe:	Korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő családok közül a mélyszegénységben élők kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. A településen nincs bölcsőde, ezért ez intézményi szinten nem megoldott probléma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása által a felzárkóztatás, és a későbbiekben megjelenő problémák (pl. tanulási nehézségek) prevenciója. R: az érintett célterület gyermekeinek számbavétele. K: Ezen gyermekek felmérése, szükséges szakintézmény bevonása, szakember felkérése H: korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	védőnővel kapcsolatfelvétel szükséges szakintézmény felkeresése, bevonása megfelelő szakember felkérése a gyermekek felmérésére felmérés elkészítése pénzügyi forrás felkutatása helyiség biztosítása korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása
Résztvevők és felelős	célcsoport, polgármester, védőnő, gyermekjóléti szolgálat, óvodavezető
Partnerek	házi orvos, Önkormányzati hivatal, mentálhigiénés szakintézmény
Határidő(k) pontokba szedve	R: - védőnővel kapcsolatfelvétel - szükséges szakintézmény felkeresése, bevonása 30 nap, K: - megfelelő szakember felkérése a gyermekek felmérésére - felmérés elkészítése - pénzügyi forrás felkutatása 90 nap H: - korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	megállapodás feladatellátásra, bevont gyermekek száma, pénzügyi forrás összege, iskola-érettségi vizsgálat eredményeként iskolába mehetők száma, F: szakmai munka dokumentálása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	elzárkózó családok, pénzügyi forrás hiánya, szakemberhiány, elzárkózó szakintézmény; motiváció a családok felé, magántámogatók bevonása
Szükséges erőforrások	pályázati lehetőségek, támogatók, szakember, helyiség, szakmai eszközök

Intézkedés címe:	fejlesztő pedagógus alkalmazása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő családok közül többnek kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. Az oktatási intézménybe kerülve ez a hátrány tovább fokozódik, tanulási nehézségekkel párosulva.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az oktatási intézmény keretein belül fejlesztő pedagógus alkalmazásával az érintett gyermekek felzárkóztatása. R: fejlesztésre szoruló gyermekek adminisztrálása K: Pénzügyi forrás biztosítása, fejlesztő pedagógus pályáztatása H: fejlesztő pedagógus foglalkoztatása a közoktatási intézményekben.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: családok megkeresése a védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, a gyermekek dokumentálása, K: állami támogatás igénylése, a szükséges pályázat lebonyolítása, a szakember kiválasztása H: Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben
Résztvevők és felelős	Célcsoport, polgármester, Óvodavezető, Iskolaigazgató , védőnő
Partnerek	gyermekjóléti szolgálat, Önkormányzati hivatal, jegyző, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK)
Határidő(k) pontokba szedve	családok megkeresése a védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, a gyermekek dokumentálása: 40 nap; állami támogatás igénylése, a szükséges pályázat lebonyolítása, a szakember kiválasztása 60 nap; Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben 3-5 év, hosszú távú tervek megvalósítás és fenntartása.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Részt vevő gyermekek száma, a programból kikerülő (=felzárkózott) gyermekek száma, a foglalkoztatás költségvetési mutatója, iskolás gyermekek tanulmányi eredménye. Fenntarthatóság az anyagi forrás biztosítása alapján történik.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: forráshiány, szakemberhiány, szakszervezők hiánya, szükséges helyiségek. Lehetőség szerint pályázat benyújtása, motiváció, KLIK és önkormányzati forrásból eszközbeszerzés
Szükséges erőforrások	pénzügyi forrás, szakember, helyiségek, eszközök

Intézkedés címe:	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált szinterek működtetése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: szabadidő hasznos eltöltése, sport-és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományörzés és összetartozás érzésének erősítése. R: Iskola, óvoda megkeresése a szabadidős programok tartalmára vonatkozóan, a feltételek egyeztetésére. Gyermekek (családok)felkeresése igényfelmérés céljából. K: az információk alapján programok előkészítése, helyiségek biztosítása, szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, támogatók felkérése, közzététel. H: Szabadidős program megtartása helyben, pénzügyi források biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képviselő-testület elé terjesztés helyiség, program és költségek támogatása érdekében, K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, esetleges pályázat benyújtása, támogatók felkeresése, H: helyszín biztosítása, szakemberek rendelkezésre állása, pénzügyi erőforrás biztosítása
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Polgármester, Szederinda Óvoda vezetője, Benedek Elek Általános Iskola Igazgatója , Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, Önkormányzati Hivatal, FALULÁNC Szövetség,
Partnerek	FALULÁNC Szövetség, támogatók, magánszemélyek, Szülői munkaközösség, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK)
Határidő(k) pontokba szedve	R: felmérés, egyeztetés 2 hónap K: előkészítés, szervezés 3 hónap, H: foglalkozások beindítása, tábor megtartása 3 hónap.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Részt vevő gyermekek száma, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H: hagyományörzés, sportteljesítmények javulása. Fenntarthatóság: 3-5 év.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	forráshiány, érdektelenség a gyermekek részéről, motiválatlanság a szakemberek részéről, eszközök beszerzése, helyiségek biztosítása.
Szükséges erőforrások	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.

Intézkedés címe:	Prevenció: felvilágosítás. Figyelemfelhívás helyi újságon keresztül.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő idős és egyedülálló emberek kiszolgáltatottak a bűnözés terén. Könnyebben bejuthatnak házukba a bűnelkövetők, könnyebben becsaphatóak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősök sérelmére elkövetett bűncselekmények száma csökkenjen, az idősök biztonságérzete növekedjen. R: figyelemfelhívó tájékoztatás helyi újságban, K: lakossági fórum megszervezése, H: közbiztonság növekedése, a bűncselekmények számának csökkenése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek (Rendőrség, Polgárőrség) telefonszámainak ismertetése a helyi újságon keresztül, K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának lehetősége felkutatása a Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás (helyszín, időpont, témája, stb.) H: Rendőrségi beszámoló megkérése a település közbiztonságának helyzetéről, a változásokról.
Résztevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Rendőrkapitányság, Családsegítő Szolgálat, Polgárőrség, Önkormányzati hivatal, házi gondozók
Partnerek	magánszemélyek, újságíró, FALULÁNC Szövetség,
Határidő(k) pontokba szedve	R: lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek (Rendőrség, Polgárőrség) telefonszámainak ismertetése a helyi újságon keresztül 30 nap, K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának lehetősége felkutatása a Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás (helyszín, időpont, témája, stb.) 90 nap, H: Rendőrségi beszámoló megkérése a település közbiztonságának helyzetéről, a változásokról 1 év.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: újságban cikk készítése K: fórumon részt vevők száma, polgárőrség és rendőrség felé történt bejelentések száma, H: elkövetett bűncselekmények száma Fenntarthatóság hosszú távon, a Polgárőrség, a Lakosság és Rendőrkapitányság együttműködésével
Kockázatok és csökkentésük eszközei	K: érdektelenség a lakosság részéről, a célcsoport nehéz mobilitása (idősök), rendőrség motiválatlansága. Idősök ösztönzése a jelzésre.
Szükséges erőforrások	helyi újság lapja, elérhető telefon a polgárőrség birtokában, mobil rendőri állomány (körzeti megbízott elérhetősége).

Intézkedés címe:	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősebb korosztály autodidakta módon nem tud lépést tartani az informatika fejlődésével, nem ismerik a számítástechnika művelésének alapját.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: helyben számítástechnikai képzés biztosításával növelni a célcsoport informatikai jártasságát, elektronikus ügyintézésének lehetőségét. R: igényfelmérés a célcsoport körében. K: Oktatásszervező felkutatása, pályázat lehetőség feltárása, megállapodás. H: Képzés lefolytatása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése a 60 éven felülieknek. A beérkezett kérdőívek tartalmának értékelése. K: pályázati kiírások szerinti pályázat benyújtása. Oktatásszervező felkérése. Anyagi erőforrás megteremtése. H: tanfolyam előkészítése, helyiség, technikai feltételek biztosítása, képzés koordinációja.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, oktatásszervezők
Partnerek	házi-gondozók, FALULÁNC Szövetség, újságíró
Határidő(k) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése a 60 éven felülieknek. A beérkezett kérdőívek tartalmának értékelése. 30 nap K: pályázati kiírások szerinti pályázat benyújtása. Oktatásszervező felkérése. Anyagi erőforrás megteremtése. 4 hónap H: tanfolyam megtartása 6 hónap.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: kérdőívet visszaküldők száma, K: pályázat száma, forrás bevonása. H: Tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódók száma, Önkormányzati hivatal felé érkező elektronikus levelek száma. Fenntarthatóság: érdeklődés esetén újabb tanfolyamok indíthatók.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport érdektelensége, anyagi forrás nélkülözése, pályázat hiánya, technikai eszközök hiánya, megfelelő helyiség.
Szükséges erőforrások	anyagi erőforrás, számítógépek, megfelelő helyiség, oktató szakember, technikai háttér (internet, megfelelő elektromos áramerősség, stb.)

Intézkedés címe:	Helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők elhelyezkedésének egyik oka a piacképes iskolai képzettségek hiánya. Anyagi lehetőségeik, a tömegközlekedés nehézsége, és a családi kötelezettségek nem teszik lehetővé, hogy a közeli városokba járjanak iskolarendszerű vagy azon kívüli képzésekre.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: helyben biztosítani nyelvi és szakmai képzéseket, növelni a munkavállalás esélyeit a nők körében. R: felmérés a nők körében az igényeket. K: tanfolyamszervezők felkutatása, pályázati forrás felkutatása, források bevonása. H: képzések megtartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás készítése. K: pályázat benyújtása, esetleges támogatók felkeresése, Képviselő-testület megkeresése, Munkaügyi Központ megkeresése. H: képzéshez megállapodás az oktatásszervezővel, helyiség és technikai háttér biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés a tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal
Partnerek	Benedek Elek Általános Iskola igazgatója, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), oktatásszervező szolgáltató, Munkaügyi Központ, támogatók, újságíró
Határidő(k) pontokba szedve	R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás készítése 60 nap, K: pályázat benyújtása, esetleges támogatók felkeresése, Munkaügyi Központ felkeresése támogatási céllal, Képviselő-testület megkeresése 60 nap, képzéshez megállapodás az oktatásszervezővel, helyiség és technikai háttér biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés a tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása 1 év.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: visszaérkezett kérdőívek száma. K: anyagi erőforrás összege, támogatók száma. H: tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódások száma, elhelyezkedők száma. Fenntarthatóság: eredményes lebonyolítás után, igény szerint újabb tanfolyamok szervezése, hosszú távon (3-5 éven át).
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség a célcsoport részéről, motiváció hiánya, érdektelenség a tanfolyam szervezők részéről, megfelelő helyiség, számítógépek, elektromos vezetékhálózat, anyagi erőforrás.
Szükséges erőforrások	számítógépek, helyiség, műszaki háttér, oktató, koordinátor-segítő, anyagi forrás

Intézkedés címe:	Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszóterek kialakítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs köztéri játszótér, kezdeti stádiumban van az önkormányzat részéről az aktív pihenésre alkalmas kulturált közpark kialakítása, ahol a nők gyermekeikkel, családjukkal az aktív pihenés keretében feltöltődhetnek, és a szabadidejüket hasznosan eltölthetnék. Jelenleg nincs lehetőség helyben közös sport- és szabadidős játékok eltöltésére.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: a nők közérzetének javítása, közösségépítés, hasznos szabadidő eltöltés. R: lakosság tájékoztatása a közpark fejlesztési elképzeléseiről, a bekapcsolódási lehetőségekről. K: pályázat benyújtásával a Falupark fejlesztése, vizesblokk kialakítása, játszótér építése. H: Kulturális rendezvények, programok megtartása, közösségformálás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: lakossági tájékoztató a helyi újságon keresztül a Faluparkról,. K: pályázat benyújtása, kivitelezése a játszótérnek és a Falupark vizesblokkjának. Célterület tájékoztatása helyi újságon keresztül. H: játszótér és Falupark használatba vétele, vetélkedők szervezése, programok megrendezése.
Résztevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati hivatal, FALULÁNC Szövetség,
Partnerek	Benedek Elek Általános Iskola igazgatója, Szederinda Óvoda vezetője, magánszemélyek, vállalkozások, újságíró, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	R: - lakossági tájékoztató a helyi újságon keresztül a Faluparkról 45 nap, K: pályázat benyújtása 90 nap, kivitelezése a játszótérnek és a Falupark vizesblokkjának 3 hónap. H: játszótér és Falupark használatba vétele, vetélkedők szervezése, programok megrendezése, 1 év.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elnyert pályázatok száma, fejlesztés összege, programban, rendezvényen részt vevők száma, támogatók száma. A park hosszútávon szolgálja a rekreációt.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat hiánya, pályázat elutasítása, támogatók hiánya, érdektelenség a rendezvények tekintetében. Részvétel ösztönzése díjakkal, közösségi élménnyel, közös sütés-főzés a nők körében.
Szükséges erőforrások	anyagi erőforrás, alapanyag a főzéshez, díjak a programokhoz, közreműködők, lebonyolítók.

Intézkedés címe:	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők életvitelét alapvetően meghatározó akadálymentesítés nem teljes körű a településen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: a célcsoport életminőségének javítása, a közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségének biztosítása. R: közintézmények, közösségi terek felmérése. Pályázatfigyelés lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program tekintetében. K: pályázat benyújtása akadálymentesítésre. Célcsoport megkeresése igényfelmérésre. H: teljes legyen a településen az akadálymentesítés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: - felmérés elvégzése, - pályázatfigyelés K: érintettek megkeresése levél formájában igényfelmérésről, lehetőség szerinti pályázat előkészítése benyújtásra, pályázat benyújtása, külső támogatói forrás bevonása, Képviselő-testület előterjesztés H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal,
Partnerek	vállalkozó, magánszemélyek,
Határidő(k) pontokba szedve	R: közintézmények, közösségi terek felmérése. Pályázatfigyelés lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program tekintetében. 60 nap K: pályázat benyújtása akadálymentesítésre. Célcsoport megkeresése igényfelmérésre. 6 hónap. H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése 1 év.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: elvégzendő munkálatok helyszínei. K. benyújtható pályázatok száma, benyújtott igények száma, H. részt vevők száma akadálymentesített helyszíneken igénybevétele (ügyintézés, program, stb) Fenntarthatóság: határozatlan idejű
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázat hiánya, saját pénzügyi forrás hiánya, érdektelenség a célcsoportnál
Szükséges erőforrások	anyagi erőforrás, munkaerő, nyomtatványok

Intézkedés címe:	Információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők nehezen mozognak, így nem jutnak teljes körűen hozzá az életvitelükhöz szükséges információkhoz, pl. tájékoztatások, ügyintézési lehetőség, így előfordul, hogy nem tudnak részt venni település-szintű programokon, rendezvényeken.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: információkhoz juttatás, a célcsoport maradéktalan bevonása a közösségi életbe. R: helyi újság rendszeres eljuttatása, az önkormányzat látókörébe juttatása. K: Önkormányzati és civil rendezvényekről előzetes tájékoztatás. H: célcsoport részvétele a rendezvényeken.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: háziorvossal kapcsolatfelvétel a célcsoport feltárása érdekében. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. H: közösségi terek akadálymentes biztosítása a részvételük esetére.
Résztvevők és felelős	Célcsoport, Polgármester , Családsegítő Szolgálat, Házi gondozók, Önkormányzati hivatal
Partnerek	civil szervezetek, magánszemélyek
Határidő(k) pontokba szedve	R: háziorvossal kapcsolatfelvétel a célcsoport feltárása érdekében. 60 nap. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. 2 éven belül folyamatos a nyomtatást követően. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. 90 nap. H: közösségi terek akadálymentes biztosítása a részvételük esetére. 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: háziorvos közreműködésével a felkeresettek száma. K: felmerült igények és kérelmek száma H: részt vevők száma a közösségi programokon. Fenntarthatósága: 3-5 év
Kockázatok és csökkentésük eszközei	háziorvos együttműködése; a célcsoport nyitottsága, motiválhatósága, együttműködése; rendezvénytér akadálymentes megközelíthetősége, anyagi forrás a kiadványokhoz.
Szükséges erőforrások	pénzügyi erőforrás, szakember, akadálymentes helyiség és közösségi tér.

Intézkedés címe:	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A fogyatékkal élők bizalmának, nyitottságának növelése. R: felmérni a településen élő ezen célcsoportot. K: Fogyatékkal élők felkeresése, elbeszélgetés velük. H: Házi gondozói szolgálatba ellátottként felvételük.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	R: adatgyűjtés, K: látogatás, problémáik megismerése. H: kliensé tétel, életvitelük segítése
Résztevők és felelős	Célcsoport, polgármester, házi-gondozók , Családsegítő Szolgálat, Önkormányzati Hivatal
Partnerek	civil lakosság, polgárőrség, háziorvos
Határidő(k) pontokba szedve	R: felmérés 90 nap, K: látogatás, adminisztráció 90 nap, H: gondozásba vétel 6 hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	látogatások száma, segített intézkedés száma, gondozott létszám növekedése Fenntarthatósága: igény szerint életre szólóan.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- elzárkózás a célcsoport részéről - információ hiánya - bizalom növelésével csökkenthető
Szükséges erőforrások	szakember

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Helyben alapszintű képzések beindítása igény szerint	A településen mélyszegénységben élők jellemzően alacsony iskolázottsággal bírnak. Anyagi helyzetük nem teszi lehetővé, hogy beiratkozzanak a közeli városokban képzésekre. Sem a tanfolyam díját, a szükséges eszközbeszerzést, utazás költségeit nem tudják finanszírozni.	Helyben biztosítani képzéseket. Ezzel javíthatóak az elhelyezkedés esélyei.	Családsegítés szakmai programja	Igényfelmérések, jelentkezési lapok elkészítése, kitöltés koordinálása, helyszín biztosítása, tanfolyam lebonyolítójával koordináló tevékenység.	polgármester	1 év	Tanfolyamot elvégzettek száma, munkát vállalók száma, lemorzsolódási mutatók, következő tanfolyam igényfelmérése	pályázati forrás, tanfolyamszervező, oktatók, tanterem, eszközök	Fenntarthatóság érdekében az érdekeltség növelése.
2	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	érintett lakosság egészségügyi állapota nem romoljon, egészségügyi prevenció	Családsegítés szakmai programja	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín	védőnő	1 év	részt vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai	érdekeltség növelése.
3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.	szabadidő hasznos eltöltése, sport- és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományőrzés és összetartozás érzésének erősítése		R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képv.t. elé terjesztés K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközbeszerzése, pályázat benyújtása, támogatók felkeresése H: helyszín, szakemberek pénzügyi erőforrás biztosítása	iskolaigazgató	3 hónap	R: Részt vevő gyermekek, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H: hagyományörzés, sportteljesítmények javulása.	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása az óvodai intézményben	A településen élő családok közül a mélyszegénységben élők kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. A településen nincs bölcsőde, ezért ez intézményi szinten nem megoldott probléma.	korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások biztosítása által a felzárkóztatás, és a későbbiekben megjelenő problémák (pl. tanulási nehézségek) prevenciója		védőnővel kapcsolatfelvétel, szükséges szakintézmény felkeresése, megfelelő szakember felkérése, felmérés elkészítése pénzügyi forrás felkutatása, helyiség biztosítása korai fejlesztés, fejlesztő foglalkozások megtartása	óvodavezető	1 év	megállapodás feladatellátásra, bevont gyermekek száma, pénzügyi forrás összege, iskola-érettségi vizsgálat eredményeként iskolába mehetők száma	pályázati lehetőségek, támogatók, szakember, helyiség, szakmai eszközök	szakmai munka dokumentálása
2	fejlesztő pedagógus alkalmazása	A településen élő családok közül többnek kisgyermekai a mentálisan és szociálisan hátrányos helyzetük miatt gyakran erőteljes hátrányban vannak korosztályuk normál családban élő társaikhoz, koruk elvárásaihoz képest. Az oktatási intézménybe kerülve ez a hátrány tovább fokozódik, tanulási nehézségekkel párosulva.	Az oktatási intézmény keretein belül fejlesztő pedagógus alkalmazásával az érintett gyermekek felzárkóztatása.		R: családok megkeresése védőnő, gyermekjóléti szolgálat bevonásával, gyermekek dokumentálása, K:állami támogatás igénylése, szükséges pályázat lebonyolítása, szakember kiválasztása H:Fejlesztő pedagógus alkalmazása az oktatási intézményekben	Óvodavezető, Iskolaigazgató	1 év	Részt vevő gyermekek száma, a programból kikerülő (=felzárkózott) gyermekek száma, a foglalkoztatás költségvetési mutatója, iskolás gyermekek tanulmányi eredménye. .	pénzügyi forrás, szakember, helyiségek, eszközök	Fenntarthatóság az anyagi forrás biztosítása alapján történik
3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség, programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.	szabadidő hasznos eltöltése, sport- és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományörzés és összetartozás érzésének erősítése		R: egyeztetés oktatási intézmény, igényfelmérés, Képviselő-testület elé terjesztés K:programokhoz szakemberek eszközök beszerzése, esetleges pályázat benyújtása, támogatófelkeresése, H:helyszín, szakemberek pénzügyi erőforrás biztosítása	iskolaigazgató	3 hónap	R: Részt vevő gyermekek száma, foglalkozások sz.rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság előtt, H:hagyományörzés, sportteljesítményekjavulása.	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Helyi nyelvi és szakmai képzések beindítása.	nők elhelyezkedésének egyik oka a piacképes iskolai képzettségek hiánya. Anyagi lehetőségeik, a tömegközlekedés nehézsége, és a családi kötelezettségek nem teszik lehetővé, hogy a közeli városokba járjanak iskolarendszerű vagy azon kívüli képzésekre.	helyben biztosítani nyelvi és szakmai képzéseket, növelni a munkavállalás esélyeit a nők körében.		R: kérdőívek kiküldése a 60 éven felülieknek. A beérkezett kérdőívek tartalmának értékelése. K: pályázati kiírások szerinti pályázat benyújtása. Oktatásszervező felkérése. Anyagi erőforrás megteremtése. H: tanfolyam előkészítése, helyiség, technikai feltételek biztosítása, képzés koordinációja.	polgármester	1 év	R: visszaérkezett kérdőívek száma. K: anyagi erőforrás összege, támogatók száma. H: tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódások száma, elhelyezkedők száma.	számítógép, helyiség, műszaki háttér, oktató, koordinátor-segítő, anyagi forrás	eredményes lebonyolítás után, igény szerint újabb tanfolyamok szervezése, hosszú távon (3-5 éven át).
2	Zöldterületek, közparkok tervszerű fejlesztése, játszótérek kialakítása.	A településen nincs köztéri játszótér, kezdeti stádiumban van az önkormányzat részéről az aktív pihenésre alkalmas kulturált közpark kialakítása, ahol a nők gyermekeikkel, családjukkal az aktív pihenés keretében feltöltődnének, és a szabadidejüket hasznosan eltölthetnék. Jelenleg nincs lehetőség helyben közös sport- és szabadidős játékok eltöltésére.	nők közérzetének javítása, közösségépítés, hasznos szabadidő eltöltés.	önkormányzat gazdasági programja és a közép- és hosszú-távú vagyongazdálkodási terve	R: lakossági tájékoztató a helyi újságon keresztül a Faluparkról. K: pályázat benyújtása, kivitelezése a játszótérnek és a Falupark vizesblokkjának. Célterület tájékoztatása helyi újságon keresztül. H: játszótér és Falupark használatba vétele, vetélkedők szervezése, programok megrendezése.	polgármester	1 év	elnyert pályázatok száma, fejlesztés összege, programban, rendezvényen részt vevők száma, támogatók száma.	anyagi erőforrás, alapanyag a főzéshez, díjak a programokhoz, közreműködők, lebonyolítók.	A park hosszútávon szolgálja a rekreációt.
3	Szabadidős programok szervezése, nyári tábor biztonságos, kulturált színterek működtetése	A településen nem megoldott a gyermekek iskolán kívüli szabadidős tevékenységének szervezése, hasznos eltöltése. A családok nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a közeli városokban biztosított ez irányú szolgáltatást megfizethessék, útiköltség,	szabadidő hasznos eltöltése, sport- és kulturális tevékenységek helyben történjenek. Hagyományőrzés és		R: egyeztetés oktatási intézményekkel, igényfelmérés, Képviselő-testület elé terjesztés K: programokhoz szakemberek felkérése, eszközök beszerzése, esetleges	iskolaigazgató	3 hónap	R: Részt vevő gyermekek száma, foglalkozások száma, rendszeressége, K: fellépési lehetőség nyilvánosság	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	3-5 év

		programok, stb. A tömegközlekedés hiányossága is nehezíti az elérhetőséget.	összetartozás érzésének erősítése		pályázat benyújtása, támogatók felkeresése, H:helyszín, szakemberek pénzügyi erőforrás biztosítása			előtt, H:hagyományörzés, sportteljesítmények javulása.		
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Prevenció: felvilágosításFigyelemfelhívás helyi újságon keresztül.	A településen élő idős és egyedülálló emberek kiszolgáltatottak a bűnözés terén. Könnyebben bejuthatnak házukba a bűnelkövetők, könnyebben becsaphatóak.	Az idők sérelmére elkövetett bűncselekmények száma csökkenjen, az idők biztonságérzete növekedjen.	bűnmegelőzési koncepció	R:lakossági tájékoztatók elkészítése, értesíthető rendvédelmi szervek telefonszámainak ismertetése helyi újságban K: rendőrség, polgárőrség megkeresése, anyagi források bevonásának felkutatása Polgárőrség számára, fórum helyszínének biztosítása, fórumról lakossági tájékoztatás H: Rendőrségi beszámoló megkérése település közbiztonságának helyzetéről, változásokról.	polgármester	1 év	R: újságban cikk készítése K: fórumon részt vevők száma, polgárőrség és rendőrség felé történt bejelentések száma, H: elkövetett bűncselekmények száma	helyiség, eszközök, szakemberek biztosítása, anyagi erőforrás.	hosszú távon, a Polgárőrség, a Lakosság és Rendőrkapitányság együttműködésével
2	Igény esetén számítástechnikai alapképzés biztosítása.	Az idősebb korosztály autodidakta módon nem tud lépést tartani az informatika fejlődésével, nem ismerik a számítástechnika művelésének alapját.	helyben számítástechnikai képzés biztosításával növelni a célcsoport informatikai jártasságát, elektronikus ügyintézésének lehetőségét.		R: kérdőívek kiküldése, helyi újságban tájékoztatás K: pályázat benyújtása, támogatók felkeresése, Képviselő-testület Munkaügyi Központ megkeresése. H: megállapodás szervezővel, helyiség, technikai háttér	polgármester	6 hónap	R: kérdőívet visszaküldők száma, K: pályázat száma, forrás bevonása. H: Tanfolyamon részt vevők száma, lemorzsolódók száma, Önkormányzati hivatal felé érkező elektronikus	anyagi erőforrás, számítógépek, megfelelő helyiség, oktató szakember, technikai háttér (internet, megfelelő elektromos áramerősség, stb.)	érdeklődés esetén újabb tanfolyamok indíthatók.

					biztosítása, számítógépek biztosítása, értesítés tanfolyam indulásáról, megállapodások megkötése, koordinációs feladatok ellátása.			levelek száma.		
3	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	érintett lakosság egészségügyi állapota nem romoljon, egészségügyi prevenció	Családsegítés szakmai programja	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín biztosítása.	védőnő	1 év	részt vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai	érdekeltség növelése.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, igény esetén lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.	A fogyatékkal élők életvitelét alapvetően meghatározó akadálymentesítés nem teljes körű a településen.	célcsoport életminőségének javítása, a közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségének biztosítása.		R: - felmérés elvégzése, - pályázatfigyelés K: érintettek megkeresése levél formájában igényfelmérésről, lehetőség szerinti pályázat előkészítése benyújtásra, pályázat benyújtása, külső támogatói forrás bevonása, Képviselő-testület előterjesztés H. építési vállalkozó kiválasztása, építési munkálatok elvégzése.	polgármester	1 év	R: elvégzendő munkálatok helyszínei. K. benyújtható pályázatok száma, benyújtott igények száma, H. részt vevők száma akadálymentesített helyszíneken igénybevitelnél (ügyintézés, program, stb)	anyagi erőforrás, munkaerő, nyomtatványok	Határozatlan ideig
2	Információs, kommunikációs akadályok megszüntetése	A fogyatékkal élők nehezen mozognak, így nem jutnak teljes körűen hozzá az életvitelükhöz szükséges információkhoz, pl. tájékoztatások, ügyintézési lehetőség, így előfordul, hogy nem tudnak részt venni település-szintű programokon, rendezvényeken.	információkhoz juttatás, a célcsoport maradéktalan bevonása a közösségi életbe.		R: háziorvossal kapcsolatfelvétel a célcsoport feltárása érdekében. K: Tájékoztató anyagok, újságok kijuttatása. A felmerülő igények és kérelmek begyűjtése a házi gondozók által. H: közösségi terek akadálymentes	polgármester	1 év	R: háziorvos közreműködésével a felkeresettek száma. K: felmerült igények és kérelmek száma H: részt vevők száma a közösségi	pénzügyi erőforrás, szakember, akadálymentes helyiség és közösségi tér.	3-5 év

					biztosítása a részvételük esetére.			programokon.		
3	Kitelepíthető szűrővizsgálatok megszervezése	anyagi helyzete és mentális életvitele nem motiválja őket az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvételre.	érintett lakosság egészségügyi állapota nem romoljon, egészségügyi prevenció	Családsegítés szakmai programja	kapcsolatfelvétel háziorvossal, egészségügyi intézménnyel, szórólapok, plakát szerkesztése, helyszín biztosítása.	védőnő	1 év	részt vevők száma, vizsgálatok száma, újabb szűrővizsgálatok igény száma.	helyiség, egészségügyi személyzet, adminisztráció, szórólapok alapanyagai	érdekltség növelése.
4	Házi-gondozói szolgálat kiterjesztése	A fogyatékkal élők visszahúzódottsága, nehezen követhetőek a problémáik.	A fogyatékkal élők bizalmának, nyitottságának növelése.	Családsegítés szakmai programja	R: adatgyűjtés, K: látogatás, problémáik megismerése. H: kliensé tétel, életvitelük segítése	házi gondozó	6 hónap	látogatások száma, segített intézkedés száma, gondozott létszám növekedése Fenntarthatóság a: igény szerint életre szólóan.	szakember	igény szerint életre szólóan

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálás.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Az elfogadott HEP dokumentációja az Önkormányzat hivatalos honlapján, a www.daruszentmiklos.hu oldalon bárki számára elérhető, így véleményt és javaslatot lehet tenni ezen az úton is.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **Pulainé Varga Gabriella** aljegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Daruszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Daruszentmiklós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 77/2013. (VI.24.) ÖKT. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

HEP Fórum jelenléti ív
HEP elkészítését segítő adattáblázatok

Daruszentmiklós, 2013. június 24.

Rauf Norbert
polgármester

A Daruszentmiklós Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

Dátum	Partner aláírás
-------	-----------------

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Daruszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Daruszentmiklós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 77/2013. (VI.24.) ÖKT. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

HEP Fórum jelenléti ív
HEP elkészítését segítő adattáblázatok

Daruszentmiklós, 2013. június 24.

Rauf Norbert
polgármester

A Daruszentmiklós Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2013. 06. 27.
Dátum

Barcsini Róbert
Partner aláírás

2013. 06. 27.
Dátum

[Signature]
Partner aláírás

2013. 06. 27.
Dátum

[Signature]
Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

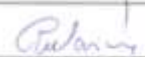
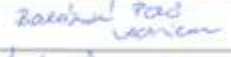
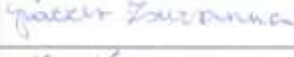
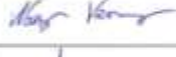
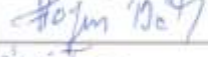
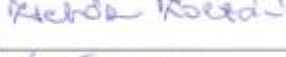
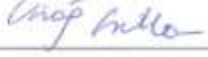
Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

JELENLÉTI ÍV

készült: 2013. június 14.
HEP Fórum

Név	Intézmény/szervezet	Aláírás
RAUF NORBERT polgármester	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
SZABÓNÉ NYIGRÉNYI JUDIT jegyző	Nagykarácsonyi Közös Önkormányzati Hivatal	
PULAINÉ VARGA GABRIELLA aljegyző	Nagykarácsonyi Közös Önkormányzati Hivatal	
dr. NAGY MARGIT igazgató	Benedek Elek Általános Iskola, Daruszentmiklós	
KORONCZAI EDIT igazgató helyettes	Benedek Elek Általános Iskola, Daruszentmiklós	
CSUPORNÉ DUSCHNI MÓNICA ifjúságvédelmi felelős	Benedek Elek Általános Iskola, Daruszentmiklós	
BALÁZSNÉ PETŐ ADRIENN	Szülői Munkaközösség általános iskola	
HAJDU ANNAMÁRIA óvodavezető	Szedlerinda Óvoda, Daruszentmiklós	
GRÁCZER ZSUZSANNA családgyógyozó	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Daruszentmiklós	
NAGY VERONIKA védőnő	Védőnői Szolgálat, Daruszentmiklós	
SZABÓ KATALIN INGRID orvos	Helyettes háziorvos Daruszentmiklós	
FOGARASI BÉLA elnök	FALULÁNC Szövetség Daruszentmiklós	
LÁPOSI FERENC elnök	DARUSZENTMIKLÓSI POLGÁRŐRSÉG	
MEDVE ATTILA elnök	Magyar Hagyományörző és Lovas Egyesület, Daruszentmiklós	
FARKAS DÁNIEL körzeti megbízott	Rendőrkapitányság Dunaújváros	
ZSEBŐK ZOLTÁNNÉ házigondozó	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	
VIRÁG CSILLA házigondozó	Daruszentmiklós Község Önkormányzata	

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
RAUF NORBERT polgármester	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~
SZABÓNÉ NYIGRÉNYI JUDIT jegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~
PULAINÉ VARGA GABRIELLA aljegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~
dr. NAGY MARGIT igazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~
KORONCZAI EDIT igazgató helyettes	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~
CSUPORNÉ DUSCHNI MÓNICA ifjúságvédelmi felelős	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	~

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ ~Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban. A jelenléti ív a dokumentum mellékletét képezi.

BALÁZSNÉ PETŐ ADRIENN	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
HAJDU ANNAMÁRIA óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
GRÁCZER ZSUZSANNA családgondozó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
NAGY VERONIKA védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
SZABÓ KATALIN INGRID orvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
FOGARASI BÉLA elnök	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
LÁPOSI FERENC elnök	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
MEDVE ATTILA elnök	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
FARKAS DÁNIEL körzeti megbízott	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
ZSEBŐK ZOLTÁNNÉ házigondozó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~
VIRÁG CSILLA házigondozó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	~